

Ruszyła kolejna bardzo ważna inwestycja dla Gminy Bodzentyń

Przebudowa drogi powiatowej wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego na odcinku 7,5 km Św. Katarzyna – Wilków – Ciekoty – Mąchocice Scholasteria to inwestycja realizowana przez trzy samorzady – Gminę Bodzentyń, Gminę Masłów oraz Powiat kielecki. Całkowity koszt przedsięwzięcia to blisko 17 mln zł, z czego wkład własny Gminy Bodzentyń wynosi ponad 2 mln zł.

W kwietniu 2019 roku Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyń podpisał z firmą IDEA PROJEKT S.C. umowę na wykonanie projektu odcinka ścieżki rowerowej o długości 680 metrów. Trasa rowerowa zostanie zbudowana w Obszarze Natura 2000. Całkowity koszt wykonania dokumentacji i projektu to **55 350,00 zł**.

Wykonawcą projektu odcinka Św. Katarzyna – Wilków o długości 3940 m była firma: Drogowa Pracownia Projektowa – Jarosław Białek. Umowa na wykonanie dokumentacji projektowej

została podpisana w grudniu 2017 roku, a koszt jej realizacji wyniósł **162 360,00 zł**. Wykonane dokumentacje projektowe obu odcinków zostały przekazane jako pomoc rzeczowa dla Powiatu kieleckiego. Całkowity koszt wykonanych dokumentacji wyniósł **217 710,00 zł**.

Ponadto Gmina Bodzentyń w ramach umowy podstawowej zleciła firmie – Drogowa Pracownia Projektowa wykonanie dokumentacji projektowej chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 0314T w miejscowości Św. Katarzyna za kwotę 44 000,00 zł.

Łącznie Gmina Bodzentyń na realizację zadania budowy ciągu pieszo-rowerowego wykonała dokumentację projektową za kwotę 261 710,00 zł.

Przedsięwzięcie wyczekiwane jest od wielu lat przez mieszkańców, turystów oraz wszystkich przejeżdżających tym odcinkiem. Połączenie ścieżkami rowerowymi Gminy Bodzentyń z Gminą Masłów na pewno przyniesie wiele korzyści, zarówno związanych z poprawą bezpieczeństwa, jak i przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności turystycznej obu gmin.

E. Kita

W NUMERZE

Powstanie kompleks przedszkolno-żłobkowy w Wilkowie

Pod koniec 2020 r. Gmina Bodzentyń otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 4 mln złotych na realizację kluczowego dla samorządu zadania tj. na budowę kompleksu przedszkolno-żłobkowego.

■ Czytaj, str. 2

Pełnomocnik Premiera RP z wizytą w Bodzentyń

W poniedziałek, 26 kwietnia, w Urzędzie Miasta i Gminy w Bodzentyń gościł Pełnomocnik Premiera ds. programu Czyste Powietrze Bartłomiej Orzeł.

■ Czytaj, str. 4

SiSMS - bezpłatne SMS-y prosto z urzędu

Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyń zaprasza do korzystania z BEZPŁATNEGO mobilnego systemu ostrzegania i powiadamiania.

■ Czytaj, str. 20

Powstanie kompleks przedszkolno-żłobkowy w Wilkowie

Pod koniec 2020 r. Gmina Bodzentyn otrzymała dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w wysokości 4 mln złotych na realizację kluczowego dla samorządu zadania tj. na budowę kompleksu przedszkolno-żłobkowego.

1 czerwca 2021 roku w Świeżycy Wiejskiej w Wilkowie Dariusz Skiba Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn podpisał

umowę na realizację zamówienia „Budowa kompleksu przedszkolno-żłobkowego w miejscowości Wilków w latach 2021–2023 - dokumentacja projektowa”.

Wykonawcą zadania o wartości **79 704,00 zł brutto** została firma Plan 3D z Łodzi. Spodziewany termin realizacji to kwiecień 2022 roku.

W kompleksie zostanie utworzonych około 50 miejsc opieki dla dzieci w wieku 0-3 lat oraz 100 miejsc opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym. Wokół nowobudowanego budynku powstanie infrastruktura w postaci parkingu i placu zabaw.

Rządowe wsparcie dla Miasta i Gminy Bodzentyn

Przez ostatnie miesiące Urząd Miasta i Gminy w Bodzentynie mocno zabiegał o dodatkowe środki pieniężne na realizację zadań, które są w trakcie realizacji lub są dopiero planowane.

Środki te w większości pochodziły z budżetu państwa roz-

dysponowanych w ramach różnych inicjatyw oraz projektów. Dzięki staraniom władz gminnych oraz pomocy lokalnych osób takich jak Pani Agata Wojtyśzek, udało się pozyskać m.in. 4 mln złotych na budowę kompleksu żłobkowo – przedszkolnego w Wilkowie, 1 mln złotych na budowę kanalizacji w Św. Katarzynie oraz blisko 3 mln złotych na kontynuację rewitalizacji

miasta Bodzentyn. Potrzeby naszej gminy są bardzo duże, a każda tego typu pomoc finansowa zbliża nas do zakończenia ambitnych celów i zadań.

W ciągu dwóch lat w Wilkowie ma powstać kompleks żłobkowo-przedszkolny! Nowa placówka pomieści 150 dzieci w wieku przedszkolnym oraz poniemowlęcym. Na realizację tego zadania Urząd Miasta i Gminy

w Bodzentynie otrzymał 4 miliony złotych pomocy ze środków budżetu państwa. Podczas spotkania z posłem na Sejm RP Panią Agatą Wojtyśzek, Burmistrz Dariusz Skiba wraz z przewodniczącą Rady Miejskiej Panią Teresą Bzymek oraz mieszkańcami gminy Bodzentyn podziękowali za otrzymane wsparcie oraz za pomoc w jej otrzymaniu.

e-bodzentyn.pl

Kolejne drogi w gminie Bodzentyn zostaną przebudowane

W gminie Bodzentyn kładzie się mocny nacisk na ciągły rozwój oraz poprawę komfortu życia mieszkańców.

25 maja 2021 roku Dariusz Skiba Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn mając na uwadze powyższe zadania podpisał kolejną już w tym roku umowę na wykonanie dokumentacji projektowych dróg zlokalizowanych na terenie naszej gminy. Wykonawcą projektów ma być firma Geo-Projekt Inwest Sp. z o.o. Dokładna nazwa zamówienia to „Wykonanie dokumentacji projektowej budowy dróg zlokalizowanych na terenie Gminy Bodzentyn – etap IV, drogi gminne – koncepcja”, która składa się z 6 następujących zadań:

1) „Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi

gminnej w miejscowości **Święta Katarzyna, ul. Widokowa**, w latach 2021–2022”. Wykonanie koncepcji za kwotę **12 054,00 zł**.

2) „Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w miejscowości **Wzdół Kolonia** na odcinku od drogi

wojewódzkiej do drogi powiatowej w latach 2021–2023”. Wykonanie koncepcji za kwotę **18 450,00 zł**.

3) „Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy odcinka drogi gminnej w miejscowości **Wilków, ul. Sosnowa**, w la-

tach 2021–2022”. Wykonanie koncepcji za kwotę **13 161,00 zł**.

4) „Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy drogi gminnej w miejscowości **Święta Katarzyna, ul. Grabowa** (przez wieś), w latach 2021–2023”. Wykonanie koncepcji za kwotę **18 450,00 zł**.

5) „Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy odcinka drogi gminnej w miejscowości **Podgórze** w latach 2021–2022”. Wykonanie koncepcji za kwotę **6 150,00 zł**.

6) „Wykonanie dokumentacji projektowej przebudowy odcinka drogi gminnej w miejscowości **Orzechówka** wraz z odwodnieniem tego odcinka drogi w latach 2021–2022”. Wykonanie koncepcji za kwotę **7 995,00 zł**.

Łączna kwota ww. inwestycji to **76 260,00 zł brutto**.

E.Kita

Będą środki na budowę świetlicy wiejskiej w Dąbrowie Górnej

Wicepremier Piotr Gliński podjął decyzję o finansowaniu zadań w ramach programu „Infrastruktura Kultury”.

W województwie świętokrzyskim pozytywną rekomendację uzyskało 6 wniosków, w tym m.in. wniosek dotyczący budowy i doposażenia świetlicy wiejskiej w Dąbrowie Górnej. Gmina Bodzentyn na realizację tego zadania otrzyma 260 tys. zł ze środków rządowych.

– Kolejne pozytywne efekty moich działań! Cieszę się, że gmina Bodzentyn otrzyma środki rządowe w kwocie 260 tys. zł na budowę świetlicy w Dąbrowie Górnej. Świetlica powinna być wybudowana do końca 2022 r. Gratulacje dla Pana Burmistrza i Radnych Gminy a szczególnie Przewodniczącej Teresy Bzymek i Radnej Zofii Gliwy. Dziękuję Panu Wice-

premierowi Piotrowi Glińskiemu za pozytywną ocenę wniosku w ramach programu Infrastruktura Kultury – napisała na swoim profilu na Facebooku Agata Wojtyczek Poseł na Sejm RP

Wczoraj tą dobrą wiadomością na swoim profilu społecznościowym podzieliła się również Zofia Gliwa Radna Rady Miejskiej – Serdecznie dziękuję Pani Poseł Agacie Wojtyczek

za pomoc i wsparcie przy uzyskaniu środków rządowych w kwocie 260 tysięcy złotych na budowę świetlicy w Dąbrowie Górnej. Podkreśliła także, że jest to kolejna już pomoc dla Gminy Bodzentyn ze strony Pani Poseł. Podziękowania za pomoc w pozyskaniu w/w środków przekazała także Dariuszowi Skibie Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn oraz

pracownikom UMiG w Bodzentynie.

Mieszkańcy od wielu lat czekali na realizację tej ważnej inwestycji. W Dąbrowie Górnej nie ma miejsca, które służyłoby lokalnej społeczności na wszelkiego rodzaju spotkania, ale także na próby śpiewu Koła Gospodyń Wiejskich. Budowa świetlicy rozpoczęła się już w 2019 roku. Na ten cel przeznaczono fundusze sołeckie z dwóch ostatnich lat. W 2019 roku zrealizowano pierwszy etap polegający na wykonaniu fundamentów i podmurówki. Koszt zadania wynosił 18 450,00 zł brutto. W roku 2020 zrealizowany został II etap, wylano płyty wraz z rozprowadzeniem instalacji za kwotę 28 080,00 zł. Dzięki dotacji z Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu inwestycja zostanie zrealizowana w znacznie krótszym czasie. **E.Kita**

Prace kanalizacyjne w kolejnych miejscowościach naszej gminy

Trwają prace związane ze skanalizowaniem Gminy Bodzentyn w ramach projektu unijnego pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Aglomeracji Bodzentyn”.

Mieszkańcy Dąbrowy Górnej korzystają z dobrodziejstwa sieci zbiorczej od końca 2020 roku. W pierwszym kwartale 2021 r. ze swoich domostw rozpoczęła odprowadzanie ścieków kanałami znaczna część mieszkańców Śniadki Pierwszej, Śniadki Drugiej, Sieradowic Pierwszych i Sieradowic Drugich. Dla tej części zadania, obejmującej jeszcze Śniadkę Trzecią, zakończono już budowę ponad 14,5 km kanałów sanitarnych (w tym ponad 9,5 km grawitacyjnych i prawie 5 km tłocznych), wraz ze zbiornikami retencyjnymi i 10-cioma przepompowniami ścieków (spośród których nie uruchomiono jeszcze tylko jednej – w Śniadce Trzeciej) oraz uzyskano pozwolenie na użytkowanie. Ze względu na zawieszoną rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków w Bodzentynie i konieczność zastosowania rozwiązań awaryjnych, a co za tym idzie ogra-

niczenia ilości doprowadzanych do niej ścieków w obliczu katastrofy ekologicznej, niezbędne stało się wstrzymanie podłączenia kolejnych mieszkańców do sieci. Sytuacja ta ma charakter tymczasowy i niebawem nastąpi wznowienie tego procesu. Projekt zakłada przyłączenie z tego terenu do zbiorczej kanalizacji 275 nieruchomości.

Kontynuowana jest realizacja drugiej części zadania, obejmującej budowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami w miejscowościach: Psary-Podłazy, Leśna – Stara Wieś, Podkonarze, Parcelanci i Kamienna Góra. Na tym obszarze na zaprojektowane 9,3 km kanalizacji sanitarnej, 3,2 km rurociągów tłocznych i 7 przepompowni,

odebrano już 3,2 km kanałów (z czego ponad 2,5 km grawitacyjnych i 0,7 km tłocznych) i uruchomiono 2 przepompownie. W ramach tej części projektu zaplanowane jest przyłączenie 295 nieruchomości.

Rozpoczęła się także budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami dla części obejmującej miejscowości: Wzdół Rządowy, Wiącka, Hucisko, Stara Wieś i Wzdół-Kolonia. Budowa nabiera tempa – na 15,2 km zaprojektowanej sieci i ponad 4,5 km rurociągów tłocznych odebrano już ponad połowę – prawie 8 km kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i niespełna 2,5 km tłocznej. Docelowo na tym obszarze planowane jest podłączenie do kanalizacji zbiorczej 465 nieruchomości.

Poza wstrzymanymi podpięciami prace realizowane są zgodnie z harmonogramem.

Łączna wartość inwestycji to 41,8 mln zł brutto.

Wszystkich zainteresowanych postępowaniem zapraszamy do śledzenia stanu ich zaawansowania na mapie zamieszczonej na stronie internetowej PUK Bodzentyn Sp. z o.o. w zakładce JRP/PROJEKT POLIŚ. Mapa wraz z opisem będzie cyklicznie aktualizowana.

Pełnomocnik Premiera RP z wizytą w Bodzentynie

W poniedziałek, 26 kwietnia, w Urzędzie Miasta i Gminy w Bodzentynie gościł Pełnomocnik Premiera ds. programu Czyste Powietrze Bartłomiej Orzeł.

Podczas spotkania Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn Dariusz Skiba przedstawił najważniejsze inwestycje prowadzone obecnie na terenie gminy Bodzentyn. Kolejny raz gmina Bodzentyn mogła gościć na swoim terenie tak ważną osobę, która wspiera podejmowane działania

oraz składane wnioski dotyczące dalszego jej rozwoju.

Z wielkim entuzjazmem gościmy w naszym Urzędzie wszystkie osoby, które przyczyniają się do realizacji zamierzonych celów inwestycyjnych. Pełnomocnik Premiera Pan Bartłomiej Orzeł niejednokrotnie popierał złożone przez nas wnioski, za co chciałbym serdecznie podziękować. Mam nadzieję, że w dalszym ciągu współpraca, między samorządem gminnym a przedstawicielami tak ważnych organów, będzie się dobrze układać – powiedział Burmistrz Miasta i Gminy Dariusz Skiba. **E. Kita**

Dobra współpraca ze Świętokrzyskim Parkiem Narodowym

12 kwietnia br. Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn Dariusz Skiba podpisał umowę dotyczącą dotacji w bardzo nietypowym miejscu – na jednym ze szczytów Korony Gór Polskich, a dokładniej na Łysicy.

Podpisana umowa między Burmistrzem Miasta i Gminy Bodzentyn – Dariuszem Skibą, a Dyrektorem Świętokrzyskiego Parku – Janem Reklewskim dotyczyła przekazania przez Gminę Bodzentyn dotacji w wysokości 100 000,00 zł. Całość środków zostanie przeznaczona na wykonanie dokumentacji projektowej wieży widokowej na Łysicy. Wzniesienie wieży może kosztować Świętokrzyski Park Narodowy około

3–4 milionów złotych. Projektowanie ma zakończyć się najpóźniej w 2022 roku. Jest to część zadania pn. „Ochrona ekosystemów leśnych O.O. Święta Katarzyna przez właściwe ukierunkowanie ruchu turystycznego oraz budowę turystyczno-edukacyjnej wieży na Łysicy”. Warto podkreślić, że przy sprzyjających warunkach ze szczytu nowej wieży możliwa będzie obserwacja Tatr.

Wraz z powstaniem tej inwestycji możemy liczyć na znaczny wzrost atrakcyjności naszego regionu pod względem turystycznym co na pewno przyniesie wiele korzyści dla mieszkańców całej gminy. Pamiętajmy, że większa ilość turystów to także wzrost zainteresowania dostępnymi noclegami, bazą gastronomiczną oraz różnego rodzaju atrakcjami, co w zna-

czącym stopniu wesprze lokalnych przedsiębiorców.

– *Dziś historyczna chwila. Podpisanie umowy na Łysicy. Dzięki bardzo dobrej współpracy między samorządem MiG Bodzentyn a Świętokrzyskim Parkiem Narodowym rozpoczyna się proces projektowania i budowy wieży widokowej*

na Łysicy. Gmina Bodzentyn na ten cel przekazała dotację w wys. 100 tys zł. Dziękuję bardzo 13 z 14 obecnych na sesji radnych rady miejskiej w Bodzentynie za podjęcie kluczowej uchwały. – napisał na portalu społecznościowym Burmistrz Dariusz Skiba.

E.Kita

Wkrótce koniec prac projektowych rewitalizacji Pałacu Biskupów Krakowskich w Bodzentynie

Czy tak będą wyglądały ruiny Pałacu Biskupów Krakowskich po rewitalizacji? O tym przekonamy się już wkrótce!

W nadchodzących tygodniach zakończą się prace projektowe, które ukażą ostateczny kształt południowo-zachodniej części zamku.

We wstępnym projekcie na szczycie zamku znaleźć się ma platforma widokowa, na którą dotrzemy windą lub schodami. Całe przejście na górę zamku będzie zabudowane szklanymi szybami. Przeszklonym korytarzem będzie możliwe przejście do nowego budynku, który zostanie

wybudowany na zboczu ruin Pałacu Biskupów Krakowskich. W tym miejscu powstanie sala konferencyjna oraz kawiarnia/restauracja z widokiem na drzewa i stawy biskupie. Na części dachu budynku znajdzie się ta-

ras, na którym prawdopodobnie będą mogły latem stanąć stoliki i parasole.

W zrewitalizowanej części zamku zaplanowane jest stworzenie części wystawienniczej i edukacyjnej z zapleczem ad-

ministracyjno-socjalnym. Ten projekt wygląda naprawdę ciekawie. Mamy nadzieję, że jego ostateczna wersja nie będzie się wiele różnić od tego co widzimy na grafikach.

e-bodzentyn.pl

Środki unijne pozyskane przez Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie

Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie (MGCKiT) dzięki współpracy ze stowarzyszeniami pozyskuje finansowanie zewnętrzne na działalności kulturalną i turystyczną na terenie Miasta i Gminy Bodzentyn.

Obecne wymagania formalne projektów bardzo często umożliwiają stowarzyszeniom uzyskanie 100% dofinansowania na planowane działania, dla jednostek samorządowych jaką jest MGCKiT dofinansowanie to w określonych przypadkach może sięgać jedynie nieco ponad 60% całości zadania. Stała współpraca Miejsko-Gminnego Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie ze stowarzyszeniami znacząco zwiększa możliwość pozyskania większej sumy funduszy.

Przedstawione projekty stanowią znaczącą część, jednak nie są to wszystkie projekty dzięki którym MGCKiT pozyskało środki zewnętrzne. Należało by tu jeszcze doliczyć projekty związane z działalnością harcerską, projekty współpracy MGCKiT z LGD i inne.

W 2017 roku Stowarzyszenie „Strefa Wokół Łysej Góry” pozyskało środki w wysokości **84 380,00 zł** na projekt „**Wszechstronny Obywatel LGD**” oraz **53 300 zł** na „**Letnią Akademię patrzenia na świat**” w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność „objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich realizowany na terenie siedmiu gmin: Bieliny, Bodzentyn, Górno, Masłów, Łączna, Suchedniów. Wniosek pisany był przy ścisłej współpracy z MGCKiT w Bodzentynie.

W ramach realizacji projektu Gmina Bodzentyn przeprowadziła warsztaty fotograficzne, warsztaty muzyczne, zakupiony został akordeon, aparat fotograficzny, sprzęt biurowy, laptop wraz z oprogramowaniem, całkowita wartość dofinansowania **21 549 zł**.

Projekt był uzupełnieniem niewystarczającej oferty wyda-

rzeń propagujących szeroko rozumianą kulturę wśród lokalnej społeczności gmin wchodzących w skład LGD „Wokół Łysej Góry”. Istotnym elementem organizowanych warsztatów było odnoszenie się do lokalnej kultury i tradycji tego regionu w celu jej kultywowania i odrażdzenia.

W tym samym roku z tego samego działania był również realizowany drugi projekt o wartości dofinansowania **53 300 zł** pt. „**Letnia akademii patrzenia na świat – cykl szkoleń, warsztatów**”, realizowany na terenie siedmiu gmin: Bieliny, Bodzentyn, Górno, Masłów, Łączna, Suchedniów. Kwota przeznaczona na Gminę Bodzentyn to **5 300 zł** w ramach której przeprowadzono warsztaty tkackie. Wydarzenie to miało na celu zaprezentować lokalną kulturę, nasze tradycje i społeczną aktywność w sferze kultury.

Kolejny projekt realizowany przez MGCKiT w Bodzentynie wraz ze Stowarzyszeniem „Strefa Wokół Łysej” pt. „**Zmodernizowana strefa kulturalna dla mieszkańców obszaru LGD Wokół Łysej Góry**” to projekt na kwotę **98 901 zł**. Był on realizowany na terenie 3 gmin: Bodzentyn, Suchedniów i Łączna. Dla Gminy Bodzentyn w ramach realizacji projektu zakupiono: zadaszenie do mobilnej sceny plenerowej, elementy poszerzające podest mobilnej sceny plenerowej, projektor, ekran projekcyjny oraz zorganizowano wyjazd dla seniorów do kina, teatru oraz filharmonii – całość na **38 941,07 zł**

Projekt napisany przez MGCKiT w Bodzentynie przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Miejska Góra” na Rzecz Rozwoju Celin i Podgórze uzyskał dofinansowanie unijne na **budowę świetlicy wiejskiej w Celinach**. Środki zostały pozyskane z poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie ope-

racji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020 oraz z budżetu Gminy Bodzentyn. Projekt realizowany przez Stowarzyszenie „Miejska Góra na Rzecz Rozwoju Celin i Podgórze” przy wsparciu Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn zaowocował nowym obiektem służącym mieszkańcom w rozwijaniu zainteresowań kulturalnych. Kwota dofinansowania **259 154 zł**. Rozmawiając z Panią Teresą Bzymek o tym projekcie ale też i o budynku możemy usłyszeć, że *nowo wybudowana świetlica wiejska w Celinach stała się miejscem integrującym naszą społeczność. Znajduje się w niej bogato wyposażona kuchnia oraz sala spotkań i imprez. To malownicze miejsce przyciąga i zachwyca wszystkich. Odwiedzający mieszkańcy z sąsiednich miejscowości wręcz zazdroszczą Celinom tak wspaniałego obiektu. Świetlica wiejska w Celinach to także siedziba działalności Klubu Seniora, którego członkami są nie tylko seniorzy z Celin, ale również z całej gminy Bodzentyn. Myślę, że mieszkańcy są zadowoleni ze świetlicy, ponieważ bardzo jej potrzebowali. Edukacja, wydarzenia kulturalne, promocja – to kierunki, które są tu realizowane.*

Świetlica wiejska powstała dzięki staraniom i dużemu zaangażowaniu Burmistrza MiG Bodzentyn p. Dariusza Skiby. Na budowę świetlicy pozyskano środki z PROW na lata 2014-2020. Pragnę podziękować za ogromną pomoc p. Marciniowi Sikorskiemu – dyrektorowi MGCKiT w Bodzentynie, który zarówno dla nas jak i wszystkich organizacji działających na naszym terenie ma wiele życzliwości i zawsze służy pomocą. Podziękowania należą się również p. Dyrektorowi i p. Milenie Kudlińskiej, którzy napisali wniosek dla Stowarzyszenia Miejska Góra. Dzięki tym staraniom Stowarzyszenie otrzymało środki na realizację tak ważnej i potrzebnej dla mieszkańców inwestycji. Realizacja takich

działań jest możliwa tylko dzięki dobrej, intensywnej i owocnej współpracy wielu osób, którym zależy na dobru ludzi.

Jako sołtys wsi Celinę dziękuję w imieniu mieszkańców za tak cenny dar dla naszego społeczeństwa. „Jak bedzieta kiedy w naszy okolicy, to zajrzyta do naszy świetlicy”.

W 2018 roku MGCKiT w Bodzentynie pozyskało środki od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach na projekt pn. „**Wydawnictwa edukacyjne**”. W ramach realizacji projektu wydano „Przewodnik przyrodniczy z elementami kultury po terenie gminy Bodzentyn i gminach ościennych”, „Formy ochrony przyrody atrakcją turystyczną – zasady zwiedzania i ochrony” oraz „Mapa turystyczna. Ochrona Przyrody w Górach Świętokrzyskich”. Wydawnictwa te były dystrybuowane dla mieszkańców i turystów odwiedzających nasz region. Wydruk wydawnictw powiększył ofertę wydawniczą MGCKiT. Materiały te cieszyły się dużym zainteresowaniem wynikającym z przedstawionej w nich tematyki i formy materiałów.

Projekt napisany przez Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie dla Stowarzyszenia „Świętokrzyskie Jodły” to kolejny wniosek który uzyskał dofinansowanie dzięki współpracy MGCKiT z organizacjami pozarządowymi. W styczniu 2020 roku Stowarzyszenie „Świętokrzyskie Jodły” podpisało umowę ze Stowarzyszeniem „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry” na realizację projektu pn. „Dawne zwyczaje i zabawy – integracja poprzez naukę i zabawę”. Celem projektu jest zorganizowanie wydarzenia integrującego społeczność lokalną, co przyniesie wzmocnienie kapitału społecznego. Zachowanie dorobku kulturowego ziemi świętokrzyskiej na przestrzeni wieków, pokazując różnorodność i piękno ziemi świętokrzyskiej, a tym samym obszaru LGD. Kwota dofinansowania **9 000 zł**. Reali-

zacja wniosku planowana jest na lipiec 2021 r.

W grudniu 2020 roku w Lokalnej grupie Działania w Bielinach zostały podpisane 3 kolejne umowy o powierzenie grantu. Finansowanie z projektów pisanych przez MGCKiT po raz kolejny trafi do naszych stowarzyszeń. Pierwsza umowa pomiędzy Stowarzyszeniem Uniwersytet Trzeciego Wieku w Bodzentyń z siedzibą w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentyń a Stowarzyszeniem „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry”. Kwota całkowitego wydatku projektu **15 898 zł**, dotacja ze środków projektu grantowego 14 098 zł. Stowarzyszenie pozyskało środki na realizację projektu pn. „**Aktywni mieszkańcy Gminy Bodzentyń**”. W ramach realizacji projektu zostaną zorganizowane wyjazdy do ośrodka „Baseny Mineralne Solec Zdrój” oraz wyjazdy na basen do Starachowic.

Druga umowa podpisana pomiędzy MGCKiT w Bodzentyń a Stowarzyszeniem „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry”. Kwota całkowitego wydatku projektu **18 006 zł**, dotacja ze środków projektu grantowego 16 026 zł. Centrum Kultury pozyskało środki na realizację projektu pn. „**Strefa melomana**”. W ramach realizacji projektu zostaną zorganizowane zajęcia muzyczne dla dzieci i młodzieży, nauka gry na akordeonie dla dzieci i młodzieży oraz spotkania dla osób 50+ przedstawiające muzykę poważną.

Trzecia umowa o powierzenie grantu pomiędzy Stowarzyszeniem „Strefa Wokół Łysej Góry” a Stowarzyszeniem „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry”. Stowarzyszenie pozyskało środki na realizację projektu pn. „**Scena i ekran – sposobem rozwoju potencjału społecznego i dziedzictwa lokalnego**”. W ramach realizacji projektu zostaną zorganizowane wyjazdy do kina i teatru dla mieszkańców Gminy Bodzentyń, ukierunkowane dla osób dorosłych oraz dzieci. Kwota całkowitego wydatku projektu **19 674 zł**, dotacja ze środków projektu grantowego **17 574 zł**.

Umowy o dofinansowanie zostały podpisane w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii

rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wszystkie wnioski napisane zostały przez MGCKiT w Bodzentyń przy współpracy ze stowarzyszeniami.

Dzięki napisanemu projektowi o dofinansowanie przez MGCKiT w Bodzentyń we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich „Katarzynianki” w Świętej Katarzynie udało się pozyskać środki na operację w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pn. „**Poprawa atrakcyjności turystycznej Gminy Bodzentyń**” w kwocie **127 804,04 zł**.

W ramach realizacji operacji realizowane będą trzy zadania:

Zadanie 1. Modernizacja turystycznego kompleksu (boiska wielofunkcyjnego, placu zabaw) i montaż stacji naprawy rowerów w miejscowości Święta Katarzyna. W ramach tego zadania zostanie wykonana bezpieczna nawierzchnia boiska wielofunkcyjnego wraz z podbudową. Podbudowa i bezpieczna nawierzchnia placu zabaw. Znaczący wzrost ruchu rowerowego spowodował konieczność zakupu stacji napraw rowerów dla turystów rowerowych. Problem ten był wielokrotnie zgłaszany przez nich. Stacja naprawy rowerów, służyć będzie turystą odwiedzającym nasz region. Są to stacje dostępne całodobowo i bezpłatnie, są to zakresy dotychczas nie realizowane na terenie naszej gminy. W wyniku znaczącego wzrostu turystyki rowerowej na naszym obszarze widoczny jest brak infrastruktury turystycznej umożliwiających bieżącą naprawę rowerów. W tym zadaniu zostanie zakupiona lampa solarna do oświetlenia punktów naprawy rowerów lampami solarnymi LED, które stanowią doskonałe i ekonomiczne rozwiązanie dla oświetlenia punktów naprawy rowerów w okresie

nocnym. Umożliwi to korzystanie z tych punktów również w nocy co będzie dużym udogodnieniem dla turystów.

Zadanie 2. Budowa strefy wypoczynku turysty w Psarach Kątach. W ramach tego zadania zostanie zakupiony grill. Zakup ten będzie umieszczony w strefie wypoczynku turysty w Psarach Kontach. Miejscowość ta często uczęszczana przez turystów rowerowych i pieszych nie posiada infrastruktury turystycznej. Grill będzie jednym z elementów strefy wypoczynku turysty. Zostaną zakupione również 3 ławki.

Zadanie 3. Modernizacja wypoczynkowego Zbiornika wodnego Wilków. W tym zadaniu zostanie zakupiona stacja naprawy rowerów wraz z lampą solarną. Zalew w Wilkowie odwiedza bardzo duża liczba osób: są to turyści z całego województwa jak również osoby z Gminy Bodzentyń. Część osób przyjeżdża tam na rowerach, urządzenia te przyczynią się do poprawy infrastruktury rowerowej dla mieszkańców i turystów. Ostatnim elementem tego zadania będzie zakup 13 ławek. Ławki te będą umieszczone w otoczeniu Zbiornika Wodnego w Wilkowie.

Stowarzyszenie „Miejska Góra” na rzecz rozwoju Celin i Podgórza pozyskało środki od Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach na renowację figury przydrożnej Niepokalanie Poczętej Najświętszej Marii Panny w Bodzentyń. Kolejne etapy prac wykonywane przez uprawnione do tego rodzaju prac osoby były po otrzymaniu dofinansowania uzyskanego dzięki pisanym projektom MGCKiT w porozumieniu ze Stowarzyszeniem „Miejska Góra” na rzecz rozwoju Celin i Podgórza. Wszystkie prace przy Figurze zostały podzielone na III etapy:

Etap I zrealizowany w 2018 roku – pozyskano środki **6 100 zł** od Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach na „Prace konserwatorskie przy figurze przydrożnej Niepokalanie Poczętej Najświętszej Marii Panny w Bodzentyń przy ulicy Suchedniowskiej 3 (demontaż figury i cokołu, wykonanie nowego fundamentu, montaż figury i cokołu)”.

Etap II – dofinansowanie na **Konserwację figury NMP** w kwocie dofinansowania **14910 zł**. Podkreślić tu należy ścisłą współpracę stowarzyszenia z MGCKiT w Bodzentyń, które odpowiedzialne było za przygotowanie całej niezbędnej dokumentacji i pozwoleń do pozyskania środków.

Przeprowadzone prace konserwatorskie pozwoliły na nadanie prawdziwego blasku figurze Niepokalanie Poczętej Najświętszej Marii Panny wykonanej w wapieniu typu pińczowskiego. Zostały odkryte nowe zdobienia w płaszczu Marii, detale zdobnicze węża. Całość została odpowiednio zabezpieczona przed działaniem warunków atmosferycznych.

Stowarzyszenie przy zaangażowaniu MGCKiT w maju złożyło wniosek o dofinansowanie na III etap prac „Konserwacja cokołu przy figurze”. Wniosek jest w trakcie oceny.

Ważnym punktem działań w ostatnich miesiącach MGCKiT w Bodzentyń było utworzenie w Wilkowie Strefy Aktywności Lokalnej w ramach realizacji projektu współpracy „Strefy Aktywności”. Projekt ten realizowany był we współpracy ze Stowarzyszeniem „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry”. Wszystkie działania w tym te dotyczące Wilkowa realizują 4 Lokalne Grupy Działania z terenu województwa Świętokrzyskiego: Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej (Lider Projektu), Lokalna Grupa Działania „Region Włoszczowski”, Lokalna Grupa Działania „Białe Ługi”, Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania – Wokół Łysej Góry”. W projekcie dotyczącym Świetlicy w Wilkowie zaplanowano działania sprzyjające wzmocnieniu więzi i integracji

społecznej, które przyczynią się do podejmowania wszelkich form aktywności przez lokalną społeczność. Celem powstania stref jest stworzenie warunków do: rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, do tworzenia kół, klubów zainteresowań, sekcji i zespołów, zdrowego stylu życia oraz pobudzania aktywności społecznej, a tym samym stworzeniu profesjonalnego i bezpiecznego środowiska dla seniorów, dzieci i młodzieży. W utworzonej strefie będą realizowane zadania z zakresu integracji społecznej, działalności szkoleniowej, oświatowej, kulturalnej, rekreacyjnej, aktywizacyjnej i promocyjnej. Ponadto będzie wspierana przedsiębiorczość i upowszechniana idea samorządowa. Powstaną dogodne warunki do działania i rozwoju jednostek pomocniczych tj. jak stowarzyszenia, grupy nieformalne, itp. Lokalne Strefy Aktywności będą współpracować z organizacjami pozarządowymi, organizacjami pożytku publicznego, szkołami, przedsiębiorcami. Będą integrować dzieci, młodzież, osoby dorosłe, seniorów (w tym również osoby niepełnosprawne) z różnych środowisk.

W ramach realizacji projektu zakupiono: meble kuchenne, komplet sztućców, serwis obiadowy – kawowy, warkow do wody, piekarnik elektryczny, mikrofalówkę, ekspres ciśnieniowy, 10 stołów bankietowych, 70 krzeseł składanych, kuchenkę gazowo – elektryczną, zmywarkę, lodówkę oraz mobilny system nagłośnieniowy – całość **34 117,02 zł**. Zakupione wyposażenie posłuży do wzbogacenia oferty spędzania wolnego czasu i aktywizacji mieszkańców Wilkowa.

MGCKiT w Bodzentynie od marca tego roku realizuje projekt PROGRAMU NARODOWEGO CENTRUM KULTURY Dom Kultury + Inicjatywy Lokalnej 2021 pn. „**Inspiruje (MY) Bodzentyn**”, którego celem strategicznym jest inicjowanie działań służących wzmocnieniu zaangażowania MGCKiT w Bodzentynie w życie lokalnej społeczności, odkrywaniu i rozwijaniu kapitału kulturowego jej członków oraz kulturotwórczych zasobów społeczności gminy Bodzentyn. Środki pozyskane na realizację projektu to **8 tys.**

na etap I oraz 22 tys. na etap II. O dalszym przebiegu projektu będziemy Państwa informować na bieżąco.

W kwietniu 2021r. MGCKiT w Bodzentynie złożyło wniosek do Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego w Kielcach w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” z wyłączeniem projektów grantowych oraz operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 na „**Budowę świetlicy wiejskiej w Woli Szczygiełkowej oraz jej wyposażenie w celu tworzenia nowego zaplecza kulturalnego w gminie Bodzentyn**” na kwotę **259 154 zł**. Działania MGCKiT z mieszkańcami Woli Szczygiełkowej potwierdza sołtys sołectwa Wola Szczygiełkowa Pani Bożena Wyglądacz: - *Nasza współpraca układa się dobrze, Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Wola Szczygiełkowa i zespół Wolanie zawsze może liczyć na wsparcie Centrum Kultury i Pana Dyrektora oraz pracowników, którzy w danej chwili są w Centrum do naszej dyspozycji. Przede wszystkim jesteśmy wdzięczni za to, że mamy pomoc w zakresie przygotowa-*

nia uroczystości, imprez środowiskowych, ponieważ sami na pewno wielu tych zadań byśmy nie zrealizowali, chociażby przygotowanie uroczystości dotyczącej Pacyfikacji miejscowości Wola Szczygiełkowa, festynu czy realizacji zadań związanych z projektami. Jesteśmy zadowoleni ze współpracy z Centrum Kultury. Wdzięczni jesteśmy również za pomoc na rzecz naszego zespołu nowopowstałego co prawda istniejącego 5 lat ale działającego również dzięki Centrum Kultury, bo zawsze możemy liczyć na wsparcie, pomoc, możemy korzystać z doświadczeń innych zespołów i dzięki temu nasz zespół się rozwija i może brać udział w życiu nie tylko swojego środowiska ale też i Gminy i naszych sołectw.

Zakres działań MGCKiT to nie tylko projekty i działania realizowane z funduszy zewnętrznych. Część działań realizowana jest również dzięki przyznanej dotacji na naszą działalność z Urzędu Miasta i Gminy Bodzentyn. Dzięki tym funduszom możemy stale wspierać organizacje pozarządowe i grupy inicjatywne w zakresie kultury co jak podkreślają przedstawiciele stowarzyszeń, jest dla nich bardzo pomocne przy realizacji lokalnych inicjatyw. Zdaniem Pani **Barbary Latały** środki z Centrum Kul-

tury przeznaczone są również na opłacenie przez Centrum instruktora zespołu. Poza Wsparciem finansowym pracownicy z Centrum są zawsze pomocni przy zgłoszeniach na różne konkursy czy przeglądy.

Dobrą współpracę z MGCKiT potwierdza również Pani **Marzanna Borek** mówiąc: - *Centrum Kultury w Bodzentynie zawsze wspiera nasze inicjatywy gdy organizujemy jakieś spotkania czy festyny. Możemy liczyć na pomoc Pana Dyrektora również w kwestii porad. Zawsze jesteśmy ciepło i mile przyjmowani, jeżeli tylko Centrum Kultury może to oczywiście nam pomaga za równo finansowo jak i w sprawach merytorycznych bo pracują tam fachowcy a my nie zawsze musimy wszystko wiedzieć.*

Podsumowując zrealizowane projekty należy stwierdzić jednoznacznie, że zarazem znacząco one odciążą budżet gminy ale również w dużej mierze przyczyniły się do zwiększenia oferty kulturalnej na terenie naszej gmin. Dzięki realizowanym projektom zakupione zostało również wyposażenie i sprzęt stale służący działaniom kulturalnym.

Jako gminna jednostka organizacyjna serdecznie dziękujemy Radzie Gminy i Panu Burmistrzowi za stałe wspieranie naszej jednostki i pomoc w realizacji gminnych zadań w sferze kultury, turystyki i sportu. Mamy nadzieję, że jako jednostka kultury będziemy mogli nadal wywiązywać się z powierzonych zadań.

Dziękujemy z góry wszystkim podmiotom udzielającym nam wsparcia, w tym szczególnie podziękowania kierujemy do: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego, Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Kielcach, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Lokalnej Grupy Działania „Wokół Łysej Góry”.

Dziękujemy również wszystkim pracownikom za zaangażowanie w pisanie projektów i ich realizację. Jako Dyrektor tej jednostki szczególnie dziękuję Pani: Milenie Kudlińskiej, Danucie Skrzeczyńskiej, Beacie Tusień, Indze Świdorskiej oraz Renacie Biskup oraz wszystkim wspierającym projekty. **MGCKiT**

Akcja Flaga dla pierwszoklasisty

W maju obchodziliśmy rocznice ważnych wydarzeń historycznych, które mają ogromne znaczenie dla każdego Polaka.

1 MAJA – Święto Pracy – międzynarodowe święto ludzi pracujących.

2 MAJA – Święto Flagi Państwowej, wprowadzone decyzją Sejmu RP 20 lutego 2004 roku. Data 2 maja nie została wybrana przypadkowo – tego dnia żołnierze polscy zawiesili biało-czerwoną flagę na kolumnie zwycięstwa w Tiergarten w Berlinie, a zdobywając miasto, przyczynili się do zakończenia działań wojennych w Europie w czasie II wojny światowej.

3 MAJA – Święto Konstytucji 3 Maja, pierwszej uchwalonej w Europie konstytucji, drugiej na świecie po Stanach Zjednoczonych, opracowanej przez Sejm Czteroletni w 1791 roku. Z okazji świąt majowych Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn Dariusz Skiba corocznie organizuje akcję – Flaga dla pierwszoklasisty. Po raz kolejny flagi narodowe otrzymali pierwszoklasисти ze wszystkich szkół z terenu naszej gminy, aby w czasie pierwszych trzech dni majowych razem z rodzicami mogli je wywiesić przed domami. Dzieci z dużym entuzjazmem przyjęły „prezent” w postaci flagi, ponadto wykazały się niezwykle dużą, jak na swój wiek, wiedzą patriotyczną.

W poprzednich latach z okazji tych świąt odbywały się różnego rodzaju uroczystości, w których uczestniczyli mieszkańcy i lokalne władze. Niestety, w tym roku z powodu obecnej sytuacji epidemicznej większość obchodów nie może się odbyć, dlatego Burmistrz zapraszał najmłodszych mieszkańców naszej gminy do wspólnego święto-

wania tych skromnych uroczystości poprzez wywieszenie w te szczególne dni flagi narodowej. Możemy to zrobić m.in. w oknie, na balkonie mieszkania, czy też przed domem. Wyrazimy w ten sposób patriotyzm oraz pamięć o ważnych wydarzeniach w naszych dziejach.

Od kilku lat w naszej gminie organizowana jest akcja, w trakcie której przekazujemy pierwszoklasistom ze Szkół Podstawowych z Gminy Bodzentyn flagi państwowe. W ten sposób chcę zaszczyć w młodym pokoleniu wartości takie jak szacunek do symboli narodowych, pamięć o historii i tradycji naszego państwa oraz dbanie o edukację ojczystego języka. – dodał Burmistrz Miasta i Gminy Dariusz Skiba.

W trakcie tych krótkich odwiedzin można było dostrzec, że pomimo iż dzieci od dłuższego czasu uczyły się zdalnie, szkoły zostały pięknie przystrojone w biało-czerwone

symbole narodowe przypominające o jednych z najważniejszych świąt dla każdego Polaka.

E. Kita

Kolejne Dyplomy Małego Czytelnika zostały wręczone

W czerwcu zostały rozdane dyplomy w ramach akcji „Mała Książka – Wielki Człowiek”.

Ze względu na okres pandemii, mogliśmy je wręczyć dopiero teraz. Dyplom jest potwierdzeniem czytelniczek zainteresowań dziecka – Mały Czytelnik za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, otrzymuje naklejkę, a po zebraniu dziesięciu – imienny dyplom Małego Czytelnika. Grażyna Miernik – dyrektor Szkoły Podstawowej w Woli Szczygiełkowej, Katarzyna Telka-Kuś – nauczycielka Niepublicznej Szkoły

Podstawowej w Leśnej, Marcin Sikorski – p.o. dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Adeli Nawrot w Bodzentynie oraz Anna Koprowska – koordynator akcji „Mała Książka – Wielki Człowiek” uroczystie wręczyli dyplomy oraz upominki finalistom. Bardzo dziękujemy dzieciom i rodzicom za udział w akcji. Gratulujemy finalistom,

dla których czytanie książek stało się sposobem na spędzenie wolnego czasu.

Zachęcamy kolejnych małych czytelników do udziału w akcji. Będziemy kontynuować projekt w naszej bibliotece, czekając na nowych czytelników, którzy odkryją wspaniały świat książek. Zapraszamy dzieci z roczników 2015–2018 po bezpłatną Wyprawkę Czytelniczą w ramach projektu „Mała Książka – Wielki Człowiek”. Jednym z celów projektu jest zachęcenie rodziców do częstego odwiedzania biblioteki i codziennego, rodzinnego czytania z dzieckiem. Każdy Mały Czytelnik po zapisaniu się do Biblioteki otrzyma w prezencie Wyprawkę

Czytelniczą, w której znajdują się: – książka „Pierwsze czytanki dla...” czyli zbiór starannie dobranych utworów wybitnych polskich poetów i pisarzy dziecięcych, w którym przeczytamy zarówno pozycje klasyczne, jak i współczesne, – broszura dla rodziców „Książką połączni”, czyli o roli czytania w życiu dziecka, która przypomina o korzyściach wynikających z czytania. Dzięki broszurze rodzice dowiedzą się, dlaczego literatura pełni tak ważną rolę w zrównoważonym, zdrowym rozwoju dziecka, znajdą też wiele czytelnicznych porad i inspiracji, – Karta Małego Czytelnika do zbierania naklejek. Czekamy na was.

MGBP

Święta Katarzyna z Sercem dla dzieci!

W Świętej Katarzynie przy Punkcie Informacji Turystycznej zamontowano nowe serce na nakrętki.

Wygląda wspaniale, ale nie sam wygląd się liczy, tylko to jak wielką będzie miało moc w niesieniu pomocy chorym dzieciom. Jest to już kolejne metalowe serce na terenie naszej gminy. Serduszek ufundował Sołtys Sołectwa Święta Katarzyna Pan Piotr Janicki. Dzięki takim postawom, jak Pana Piotra powraca wiara w ludzi. Należy podkreślić, że Sołtys pomaga już od kilku miesięcy w opróżnianiu pojemnika na nakrętki na Dolnym Rynku w Bodzentynie, który zapełnia się w zaskakująco szyb-

kim tempie. Mamy nadzieję, że w przypadku nowego zbiornika zlokalizowanego w turystycz-

nym sercu naszej gminy będzie tak samo. Przypominamy, że jest przeznaczony do zbierania

plastikowych nakrętek, zarówno tych z butelek po napojach, jak i innego typu np. po płynach do prania, płukania, po mleku itp. Najważniejsze, aby nakrętki były plastikowe bez metalowych lub szklanych elementów. 27 maja br. Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn Dariusz Skiba wspólnie z Sołtysiem Piotrem Janickim przekazali Dyrektorowi Marcinowi Krukowi kolejną partię zebranych nakrętek na rzecz niepełnosprawnych dzieci z Zespołu Placówek Edukacyjno-Wychowawczych w Skarżysku-Kamiennej. W przekazaniu brali udział także wychowankowie placówki. Na terenie naszej gminy ma powstać jeszcze jeden pojemnik na nakrętki, tym razem we Wzdole.

E. Kita

Święto Mam

Z okazji Dnia Mamy Harcerze i Zuchy z gminy Bodzentyn przygotowali specjalną akademię, w której podkreślają wagę i znaczenie miłości do swoich Mam.

Niestety z powodów sanitarnych nie można było zorganizować spotkania z Nimi. Dlatego za pośrednictwem mediów Druhowie złożyli Wszystkim Mamom z okazji Ich święta wyrazy wdzięczności za miłość, troskę i ogromne pokłady cierpliwości za trud wychowania. Do życzeń dołączył się również burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn – pan Dariusz Skiba życząc Wszystkim Mamom z okazji ich święta dużo zdrowia, radości i szczęścia, wielu powodów do uśmiechu na co dzień, nie tylko w tym wyjątkowym dniu.

**pwd. Inga Świdarska,
phm. Jan Świdarski**

Dzień Dziecka w Bodzentynie jakiego jeszcze nie było!

W pierwszą niedzielę czerwca w Bodzentynie odbył się Dzień Dziecka.

Na Rynku Górnym, o godzinie 14, rozpoczęło wydarzenie występem Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP w Bodzentynie pod batutą kapelmistrza Jerzego Łapińskiego, na którą przybywało z minuty na minutę masę rodzin z dziećmi. Oprócz dmuchanych zjeżdżałni, gumowych bawialni, oraz malowania twarzy, które urzekły młode pokolenie można było również wziąć udział w zabawach prowadzonych przez animatorów. Dodatkową atrakcją Dnia Dziecka był pokaz Ochot-

niczej Straży Pożarnej, w której dzieci mogły zobaczyć pierwszą pomoc, wsiąść do wozu strażackiego czy strzelać strumieniem wody w słupki ostrzegawcze. Kolejnym punktem była szansa wygrania drobnego upominku przy stoisku Miejsko-Gminnej

Biblioteki Publicznej im. Adeli Nawrot w Bodzentynie. Dziękiujemy wszystkim organizatorom oraz przybyłym gościom, którzy przyczynili się do zorganizowania tak licznych wydarzeń. Poniżej krótka relacja z Dnia Dziecka.

Dzień Dziecka w Psarach

Dzień Dziecka to najbardziej wyczekiwane święto w roku przez wszystkie dzieci. W tym roku obchodziliśmy go pod nazwą „Dzień Dziecka z nauką i zabawą”, umożliwiając uczniom spędzenie tego czasu inaczej niż zazwyczaj.

Specjalnie na tę okazję Miejsko – Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie udostępniło dmuchańce na których uczniowie mogli spędzić aktywnie czas. Po wręczeniu upominków dzieciom oraz złożeniu życzeń wystąpili uczniowie klas 1–3, laureaci szkolnego konkursu recytatorskiego. Z okazji Dnia Dziecka do naszej szkoły zawitali również Druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej z Bodzentyna. Swoim przyjazdem sprawili wielką niespodziankę dla naszych uczniów, którzy z ciekawością oglądali sprzęt strażacki. Klasa VII w ramach doradztwa zawodowego przeprowadziła krótki wywiad ze strażakami pod kątem wykonywanej przez nich pracy, wymagającej tak wiele poświęceń. Uczniowie na zadawane pytania uzyskali wyczerpujące odpowiedzi ze strony druhów strażaków, którzy wykazali się ogromną wiedzą i umiejętnościami. Strażacy zaprezentowali również uczniom krótki pokaz

z pierwszej pomocy przedmedycznej.

W tym dniu podsumowane zostały również projekty edukacyjne realizowane w naszej szkole. Klasy 4–8 w ciekawy sposób podsumowali projekt edukacyjny, „Wokół Stefana Żeromskiego „oraz drugi, „Promieniotwórczość wróg czy przyjaciel? ” Duże wrażenie na publiczności zrobiła uczniowska rozprawa sądowa, „Sąd nad energetyką jądrową”.

W tym dniu odbyło się również uroczyste ogłoszenie wyników Gminnego Konkursu Historyczno- Informatycznego „Bitwa Warszawska – Cud Nad Wisłą”, organizowanego pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn p. Dariusza Skiby. W konkursie wzięły udział trzy szkoły z terenu gminy: SP Psary Stara Wieś, SP Śniadka oraz SP Wzdół Rządowy. Laureatami konkursu zostali: Michał Świetlik SP Śniadka, Artur Wójcik SP Śniadka, Emilia Wojteczek SP Psary, wyróżnienia zdobyli: Ma-

riusz Harabin SP Psary, Jakub Kuropatwa SP Śniadka, Kacper Mendak SP Wzdół. Uroczyste wręczenia nagród dokonali; Burmistrz p. Dariusz Skiba, Przewodnicząca Rady Miejskiej p. Teresa Bzymek oraz Dyrektor Szkoły Podstawowej w Psarach p. Barbara Świetlik. Wszystkim

uczestnikom konkursu serdecznie gratulujemy. Dzięki uprzejmości Pani Pauliny Chojnackiej uczniowie mieli szansę wykazać się wiedzą zdobytą podczas zajęć dodatkowych z gry w szachy. Stali się ruchomymi pionkami, doskonalić przy tym swoje umiejętności szachowe.

Zwieńczeniem obchodów Dnia Dziecka był przepiękny i pyszny tort oraz degustacja potraw przygotowanych przez Koło Gospodyń Wiejskich, „Psarzaneczki” przy rytmach muzyki i śpiewie Pana Zygmunta Szafrańskiego.

Serdecznie dziękujemy wszystkim zaangażowanym w przygotowania oraz wszystkim przybyłym gościom za obecność.

S.P. w Psarach Starej Wsi

NOVA OFERTA BIBLIOTEKI DLA MIESZKAŃCÓW

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Adeli Nawrot w Bodzentynie we współpracy z Miejsko-Gminnym Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie zapraszają wszystkich chętnych czytelników biblioteki do skorzystania z nowej oferty: odbiór i zwrot książek w Punkcie Informacji Turystycznej w Świętej Katarzynie. Zobacz jak to proste.

Warunki korzystania:

1. Jeśli jesteś naszym czytelnikiem, odwiedź lub napisz email i złoś zamówienie na interesującą cię książkę, a następnie odbierz je w Punkcie Informacji Turystycznej w Świętej Katarzynie.
2. Jeśli jeszcze nie jesteś naszym czytelnikiem, dołącz do grona czytających - napisz się, zamawiaj i odbieraj książki w Punkcie Informacji Turystycznej w Świętej Katarzynie.

Zamówienia należy składać od poniedziałku do soboty pod nr tel. 41 3115119 lub pod adresem email: mypbodzentyn@o2.pl

Książki można odbierać i zwracać w piątek w godz. 10⁰⁰ - 18⁰⁰ w Punkcie Informacji Turystycznej w Świętej Katarzynie, ul. Kielecka 27

Opłaty korzystający z nowej oferty akceptują Regulamin Wypożyczenia obowiągujący w MGBP w Bodzentynie

Wyzwanie podjęte! Zadanie wykonane!

Kwiecień jest miesiącem wielu inicjatyw społecznych i akcji proekologicznych podejmowanych na rzecz troski o właściwe utrzymanie czystości najbliższego środowiska.

Dla siebie i przyszłych pokoleń pragniemy zachować naszą Ziemię w stanie pozwalającym utrzymać jej naturalne walory natury, przepiękną florę i faunę, warunki, które pozwalają człowiekowi żyć zdrowo i bezpiecznie.

Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Wola Szczygielkowa wraz z Zespołem Wolarie spod Łysicy przyjęło nominację Burmistrza MiG Bodzentyn P. Dariusza Skiby do udziału w trash challenge i wzięło udział w akcji sprzątnięcia w naszej miej-

scowości. W akcji uczestniczyło 13 osób, a rezultatem podjętego wyzwania było uprzątnięcie terenu leśnego w pobliżu pomnika, działki szkolnej i sołeckiej, zwanej „wygonem”. Ten malowniczy, leśny zakątek był niegdyś drogą dojazdową do pól, a także trasą „ścieżki zdrowia”

wykorzystywanej podczas zajęć szkolnych i terenowych biegów przełajowych. Dziś trochę zapomniany i zaniedbany, wymagał uporządkowania i posprzątnięcia. Dodatkowo wykonano prace oczyszczenia przepustu znajdującego się na działce szkolnej, co wpłynęło na poprawę este-

tyki tego miejsca oraz udrożniło ciek wodny.

Sołtys miejscowości i Rada Rady Miejskiej serdecznie dziękują uczestnikom akcji: członkom stowarzyszenia, nauczycielom i dzieciom za zaangażowaną i świadomą postawę odpowiedzialności za stan najbliższego środowiska. Uczestnicy sprzątnięcia wskazali na potrzebę szerszego zaangażowania społecznego i większej odpowiedzialności za stan najbliższego środowiska, w tym terenów leśnych.

Zasady trash challenge sprawdzają się do przeprowadzenia akcji sprzątnięcia w swojej okolicy oraz udostępnienia zapisu i fotografii pokazujących, jak wyglądało miejsce przed podjęciem wyzwania i po zakończeniu akcji.

Powodzenia!

Bożena Wyglądacz

Miejsko-Gminne Centrum Kultury i Turystyki w Bodzentynie wraz z Miejsko-Gminną Biblioteką Publiczną im. Adeli Nawrot w Bodzentynie odpowiedzieli na wyzwanie rzucone przez Burmistrza Dariusza Skibę i na swój teren wybrali okolicę ruin zamku w Bodzentynie. Grupa 12 osób zebrała ponad 20 worków, rezultatem czego było znaczne poprawienie stanu skarp otaczających ruiny zamku. Dzięki tym działaniom udało się przywrócić estetyczne walory tego miejsca tak ważnego dla mieszkańców gminy Bodzentyn jak i odwiedzających go turystów.

Do dalszego podjęcia challenge nominowano Ośrodek Zdrowia w Bodzentynie Powiatowy Zespół Szkół w Bodzentynie Ochotniczą Straż Pożarną w Bodzentynie
MGCKiT, MGBP

Konkurs „Bitwa Warszawska 1920 – Cud Nad Wisłą” rozstrzygnięty

1 czerwca odbyło się uroczyste ogłoszenie wyników Gminnego Konkursu Historyczno-Informatycznego „Bitwa Warszawska 1920 – Cud Nad Wisłą”.

Konkurs zorganizowała Szkoła Podstawowa im. S. Żeromskiego w Psarach Starej Wsi pod patronatem Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn Pana

Dariusza Skiby, który ufundował również nagrody rzeczowe dla uczestników. W konkursie wzięły udział trzy szkoły z terenu gminy: Szkoła Podstawowa w Psarach Starej Wsi, Szkoła Podstawowa w Śniadce oraz Szkoła Podstawowa we Wzdole Rządowym.

Uczestnicy wykazali się szeroką znajomością tematyki historycznej pierwszych lat odradzania się Niepodległej Polski.

Bitwa Warszawska nazwana Cudem nad Wisłą miała miejsce w dniach 13–25 sierpnia 1920 roku., w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Zdecydowała o zachowaniu niepodległości przez Polskę i przekreśliła plany rozprzestrzeniania się komunizmu na Europę Zachodnią.

Konkurs przeprowadzony był w dwóch etapach. W pierwszej części uczniowie mieli wykonać infografikę, czyli grafikę

cyfrową przedstawiającą Bitwę Warszawską widzianą oczami ucznia, posługując się technologią informatyczną. Część druga konkursu polegała na napisaniu pracy pisemnej w której uczestnicy mieli za zadanie przedstawić relację z Bitwy Warszawskiej oddając atmosferę i charakter tamtych dni.

Laureatami konkursu zostali: Michał Świetlik ze Szkoły Podstawowej w Śniadce, Artur

78. rocznica pacyfikacji Bodzentyna, Dąbrowy, Woli Szczygiełkowej i Psar

W tym roku mija 78. rocznica pacyfikacji Bodzentyna, Dąbrowy, Woli Szczygiełkowej i Psar

1 czerwca 1943 roku niemiecka formacja na czele z Albertem Schusterem wypędziła z domów mieszkańców Bodzentyna

na Rynek Dolny. Egzekucji 39 mieszkańców Bodzentyna dokonano w sadzie Władysława Czernikiewicza. Jeszcze tego samego dnia rodziny zamordowanych pogrzebały ciała w miejscu mordu. Dla mieszkańców Bodzentyna 1 czerwca to czas szczególnej pamięci.

Corocznie odbywają się obchody tego tragicznego wydarzenia. W tym roku, 1 czerwca, odbyła się uroczysta msza święta w intencji pomordowanych. Następnie rodziny pomordowanych, władze samorządowe, mieszkańcy wraz z Młodzieżową Orkiestrą Dętą OSP w Bodzentynie

przemaszerowali ulicami miasta pod miejsce straceń i na cmentarz, gdzie zostały złożone kwiaty i zapalone znicze.

17 maja br. Dariusz Skiba Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn wraz z Teresą Bzymek Przewodniczącą Rady Miejskiej, Zofią Gliwą Radną Rady Miejskiej i Anną Zegadło Sołtysiem Sołectwa Dąbrowa Dolna, uczcili pamięć pomordowanych mieszkańców Dąbrowy Górnej i Dolnej. Przy mogile upamiętniającej krwawą akcję, która

wydarzyła się w dniu 7 i 8 maja 1943 r. złożono symboliczną

wiązankę. W tych dwóch majowych dniach żandarmi pod

dowództwem ppor. Alberta Hugona Schustera zamordowali 45 osób i spalili blisko 25 zabudowań. Ofiary pochowano obok kaplicy Św. Marii Magdaleny. Na ich grobie umieszczono pamiątkową tablicę i krzyż. Natomiast ponad 20 osób spoczęło w zbiorowej mogile przy szosie do Nowej Stupi.

E. Kita

23 maja b.r. odbyła się uroczystość upamiętniająca ofiary pacyfikacji w Woli Szczygiełkowej.

25 maja 1943 roku niemiecka żandarmeria na rozkaz Alberta Hugo Schustera rozstrzelała 21

mieszkańców Woli Szczygiełkowej. Podczas uroczystości rocznicowych proboszcz parafii Dębno ks. Marian Jakubowski oraz ks. prałat Józef Tusień, proboszcz parafii Św. Wojciecha w Kielcach odprawili Mszę Świętą w intencji ofiar pacyfikacji. Następnie złożono wiązanek kwiatów oraz zapalono znicze przy krzyżu i pomniku oraz na cmentarzu. W uroczystościach wzię

udział burmistrz MiG Bodzentyn Dariusz Skiba, przedstawiciel Rady Powiatu Wojciech Kózka, radni Rady Miejskiej w Bodzentynie, dyrektor MGCKiT w Bodzentynie Marcin Sikorski, przedstawiciele rodzin poległych, nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej, Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Wola Szczygiełkowa oraz mieszkańcy.

Bożena Wyglądacz

4 lipca br. mieszkańcy Psar wraz z władzami gminnymi i samorządowymi, uczcili pamięć pomordowanych mieszkańców wsi. Złożono wiązanek i zapalono znicze przy pomniku upamiętniającym to tragiczne wydarzenie z 29 maja 1943 roku, kiedy to hitlerowskie Niemcy rozstrzelali mieszkańców Podlesia za pomoc partyzantom.
POKÓJ ICH DUSZOM.

Redakcja

Wójcik ze Szkoły Podstawowej w Śniadce, Emilia Wojteczek ze Szkoły Podstawowej w Psarach Starej Wsi, wyróżnienia zdobyli: Mariusz Harabin ze Szkoły Podstawowej w Psarach Starej Wsi, Jakub Kuropatwa ze Szkoły Podstawowej w Śniadce, Kacper Mendak ze Szkoły Podstawowej we Wzdole Rządowym, udział wzięli również: Gabriela Bartkiewicz ze Szkoły Podstawowej we Wzdole Rządowym, Mateusz Michta ze Szkoły Podsta-

wowej w Psarach Starej Wsi. Uroczystego wręczenia nagród dokonali; Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn Pan Dariusz Skiba, Przewodnicząca Rady Miejskiej w Bodzentynie Pani Teresa Bzymek oraz Dyrektor Szkoły Podstawowej w Psarach Starej Wsi Pani Barbara Świątklik.

Wszystkim uczestnikom konkursu serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

**Koordinator Konkursu
Anna Wójcik**

Bodzentyn – 25. rocznica odzyskania praw miejskich

W bieżącym roku obchodzimy 665. rocznicę nadania praw miejskich, co jak uważają historycy najpewniej dokonało się w 1355 r.

Rocznica ich odzyskania 25 lat temu nawiązuje do ukazu carskiego zmieniającego od 1870 r. miasto Bodzentyn w osadę. Rok 2020 to również 730. rocznica urodzin biskupa Bodzanty, któremu miasto zawdzięcza swoje powstanie i nazwę. To ważne daty wskazujące na znaczenie miejscowości w ciągu prawie siedmiu wieków istnienia.

Po odzyskaniu niepodległości na podstawie podjętych uchwał zebranie mieszkańców Bodzenty na występowało do odpowiednich władz o przywrócenie praw miejskich w roku 1919, 1922 i 1925. W sierpniu 1922 r. „Zebranie miejskie mieszkańców osady Bodzentyn” pod przewodnictwem sołtysa Józefa Wojciechowskiego uchwaliło na mocy rozporządzenia Starosty Kieleckiego „sporządzić dokładny projekt preliminarza budżetowego dla projektowanego miasta Bodzentyn oraz sporządzić szkic planu terenu mającego stanowić samodzielną jednostkę miasta Bodzenty”. Do wykonania tego zadania wybrano Adama Bieronia, Stanisława Pałysiewicza, Jana Toporkiewicza, Stanisława Kudlińskiego, Stanisława Kwietniewskiego, Romana Pałysiewicza, Wincentego Stankiewicza i Aleksandra Toporkiewicza. W kwietniu 1925 r. po ponownym wystąpieniu w tej sprawie, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odpowiedziało negatywnie motywując, że Bodzentyn jest na etapie „podnoszenia się z popiołów i ruin”.

Po II wojnie światowej w 1945 r. zwrócono się do nowej władzy ludowej o pomoc w odzyskaniu praw miejskich – bezskutecznie. Również w końcu 1958 r. ówczesne władze nie przychyliły się do propozycji mieszkańców. Uzasadniono to postawą miasta jako ośrodka „band reakcyjnych, środowisk AK-owskich i WiN-ow-

skich powiązanych z rządem londyńskim”.

Dopiero na początku lat 90. XX w., po przełomie solidarnościowym, podjęte działania zostały uwieńczone powodzeniem. Organizowane były spotkania z mieszkańcami, podczas których dyskutowano o problemach Bodzenty, pokazywano historię i świetność miasta, jego znaczenie dla Polski i ziemi świętokrzyskiej; celowość przywrócenia praw, które Bodzentyn tak długo posiadał. W tym czasie główną rolę odegrał Gminny Komitet Obywatelski „Solidarność”, później przemianowany na im. Jana Piwnika „Ponurego”, na czele z Przewodniczącą Danutą Leksińską-Kaletą i Wiceprzewodniczącym Witoldem Comberem.

Działania te wspierało wiele osób i środowisk. Wśród nich byli ówczesny Wójt Gminy Piotr Buczek, Towarzystwo Przyjaciół Bodzenty, Rada Parafialna z miejscowym proboszczem ks. Stanisławem Klockiem, Liceum Ogólnokształcące w Bodzenty, Ludowy Zespół Sportowy „Łysica”; mieszkańcy i osoby związane z Bodzenty, m.in. Marcin Galecki, Józef Pytel, Krzysztof Telka, Rafał Laskowski, Krzysztof Sajecki, Roman Łatański, Janina Opalińska, Stefan Czernikiewicz, Cecylia Czernikiewicz, Andrzej Pałysiewicz, Dariusz Mijański, Krystyna Taca, Stanisław Piwko, Karol Piwko, Jan Zygałewicz, Jerzy Młodzikowski, Antoni Banasiewicz, Stanisław Dudek, Andrzej War-

choł, Marian Banach, Edward Jędrzejczyk, Marian Laskowski, Elżbieta Konat, Ludwik Dułęba. Akcją mającą na celu przywrócenie praw miejskich koordynował Społeczny Obywatelski Komitet ds. Odzyskania Praw Miejskich, któremu przewodniczył Pan Witold Comber.

W grudniu 1993 r. Rada Gminy, której Przewodniczącym był Józef Pałysiewicz zarządziła referendum. Mieszkańcy Bodzenty na pytanie: „Czy jesteście za przywróceniem praw miejskich miejscowości Bodzenty?”. W referendum wzięło udział prawie 31 proc. uprawnionych. „Za” głosowało 26,9 proc., „przeciw” – 3,2 proc.

8 kwietnia 1994 r. podczas sesji Rady Gminy odbyło się głosowanie nad projektem uchwały w sprawie nadania miejscowości Bodzenty statusu miasta. Szesnaście głosów było „za”, dwa „przeciw”, jeden „wstrzymujący”. Ten wynik stał się podstawą kolejnych działań uwieńczonych sukcesem. W ostatnim dniu 1994 r. w Urzędzie Rady Ministrów w Warszawie odbyła się uroczystość przekazania aktu nadania (przywrócenia) praw miejskich władzom Bodzenty.

W lutym 1995 r. podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej, w obecności mieszkańców miasta, akt przekazano Przewodniczącemu Towarzystwa Przyjaciół Bodzenty Artemiuszowi Wołczykowi, reprezentującemu miejską społeczność. Piękny występ artystyczny „Moja mała

Ojczyzna”, pod kierunkiem nauczycieli zaprezentowali uczniowie miejscowej szkoły podstawowej i licealiści.

Okolicznościowe wystąpienie wygłosił Witold Comber, w którym dziękował wielu instytucjom i osobom za starania o powrót Bodzenty do wielkiej rodziny miast polskich. Przedstawił również dzieje miasta, jego dorobek kulturowy i zasłużone postaci. Podsumowując kilka lat działań mówił: „...zaistniała taka potrzeba by gród Bodzenty po 125 latach mógł być zrehabilitowany i podniesiony do rangi miasta. Przymierzając się do tego typu działań, Komitet miał pewne obawy oraz wewnętrzne opory czy sprostą im, gdyż ciążyło nad nami widmo – 5-krotnych podejść w kierunku uzyskania praw – zawsze kończonych niepowodzeniem. Pomimo wszystko przemówił jeden z wielu argumentów, dotyczących historycznych zasług miasta dla całego regionu świętokrzyskiego i chęć ratowania go przed dalszą degradacją i upadkiem”.

Dla upamiętnienia tych rocznic przedstawiciele Stowarzyszenia Siekierno Nasza Ojczyzna oraz Pan Witold Comber Przewodniczący Społecznego Obywatelskiego Komitetu ds. Odzyskania Praw Miejskich zapalili symboliczne znicze pod pomnikiem Św. Jana Pawła II, biskupa krakowskiego, Papieża, Patrona Miasta i Gminy Bodzenty.

Przypomniane wydarzenia są niezwykle ważne dla historii miasta, a kolejne rocznice i ich kultywowanie istotne dla nas – mieszkańców Gminy Bodzenty. Pokazują one zaangażowanie różnych osób w ratowanie dziedzictwa Bodzenty, nie tylko materialnego, ale także duchowego. W tym drugim mieści się pamięć historyczna, która jest budulcem naszej polskiej tożsamości lokalnej, regionalnej i narodowej – również współcześnie. W tekście wykorzystano materiały ze zbiorów prywatnych.

Urszula Oettingen

2021 – Rok Konstytucji 3 Maja

27 listopada 2020 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej przyjął uchwałę ustanawiającą rok 2021 Rokiem Konstytucji 3 Maja.

Motywuując tę decyzję oświadczono: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, świadomy znaczenia Konstytucji 3 Maja jako ważnego elementu pamięci zbiorowej, oddając hołd wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego wiekopomnego aktu – myślicielom politycznym, posłom na Sejm Czteroletni, przedstawicielom ówczesnego obozu patriotycznego oraz pokoleniom Polaków, których niezłomna walka pozwoliła na przetrwanie lat niewoli i odzyskanie niepodległości, zachęca do refleksji nad dziedzictwem Konstytucji 3 Maja współcześnie”.

W bieżącym roku mija 230. rocznica uchwalenia tego ważnego aktu dla dziejów Polski i świata. Ustawa regulowała ustrój prawny Rzeczypospolitej, była pierwszą w Europie nowoczesną konstytucją.

Konstytucja 3 Maja uchwalona przez Sejm Czteroletni w 1791 r. była próbą ratunku przed upadkiem kraju, który jeszcze 150 lat wcześniej należał do największych potęg europejskich. Obrady sejmowe i przyjęcie Konstytucji odbyły się

Polska flaga nad Świątym Krzyżem

Fot. Urszula Oettingen

w warunkach zamachu stanu. Miejscem obrad był Zamek Królewski w Warszawie, strzeżony przez oddziały wojskowe pod dowództwem księcia Józefa Poniatowskiego. Po dyskusjach i protestach opozycji jeden z posłów wezwał do przyjęcia Konstytucji, król złożył przysięgę na wierność Konstytucji 3 Maja na ręce biskupa krakowskiego Feliksa Turskiego. Następnie zebrani udali się do kolegiaty św. Jana na nabożeństwo dziękczynne.

Fakt ten miał wymiar polityczny i religijny. W ten sposób Ustawa Rządowa została uchwalona i otrzymała również sankcję kościelną.

Przysięga złożona w kolegiacie w obecności pięciu biskupów celebrujących nabożeństwo stała się początkiem religijnych obchodów ustanowienia Konstytucji.

Dnia 8 maja 1791 r. w dniu św. Stanisława Biskupa Męczennika, patrona Korony Polskiej, świętowano w Polsce imieniny króla Stanisława Augusta, ustanowienie Orderu św. Stanisława oraz dziękowano za uchwalenie nowej Ustawy Rządowej. Dzień ten był uroczystie obchodzony w miastach Korony i Litwy. Przejawiało się to w podniosłych mszach św. i kazaniach, zebraniach ludności. Czynnikiem tworzącym tradycję kościelną Konstytucji 3 Maja były listy pasterskie biskupów do duchowieństwa i wiernych, odczytywane wielokrotnie w kościołach. Zalecały one m.in. modlitwy dziękczynne do Boga za ustanowioną Konstytucję.

Pomimo walki w obronie Konstytucji 3 Maja i niepodległości Rzeczypospolitej w 1793 r. nastąpił II rozbiór Polski. Rok później Polacy jeszcze raz podjęli walkę. W marcu 1794 r. wybuchła insurekcja kościuszkowska. W 1795 r. nastąpił III rozbiór Polski. Państwo polskie zostało wymazane z mapy Europy na ponad 120 lat.

Obchody tego święta były zakazane podczas rozbiorów,

a ponownie jego obchodzenie zostało wznowione w II Rzeczypospolitej w kwietniu 1919 roku. W styczniu 1951 r. święto 3 Maja zostało oficjalnie zdelegalizowane przez władze komunistyczne. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 6 kwietnia 1990 r., na wniosek Senatu, przywrócił święto 3 Maja jako oficjalnie obchodzone święto państwowe.

W Gminie Bodzentyn od wielu lat obchodzone jest Święto Narodowe 3 Maja organizowane przez Samorząd, szkoły, patriotyczne środowiska. W kościołach odbywają się uroczyste nabożeństwa. W trudnych obecnych czasach pandemii, kiedy nie możemy uczcić tak jak dotychczas Bohaterów walk o wolność Ojczyzny, poświęćmy chwilę na wspomnienie. Wywieśmy flagi narodowe dając wyraz przywiązaniu do najważniejszych polskich wartości. Pamiętajmy również o Dniu Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, który od 2004 r. obchodzimy 2 maja.

Dnia 3 Maja 2021 r. o godz. 10.00 przy tablicy upamiętniającej 150. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego na Rynku Górnym zostaną w imieniu władz Miasta i Gminy Bodzentyn oraz miejscowej społeczności złożono kwiaty i zapalono znicze.

Urszula Oettingen

Uniwersytet Trzeciego Wieku nad Bałtykiem

Pragniemy wyrazić podziękowanie za wsparcia wyjazd zorganizowany dla seniorów.

Bardzo dobre warunki zakwaterowania i wyżywienia dopełniają obraz naszego udanego pobytu nad morzem.

O mnóstwo atrakcji, wycieczek i kolejność ich realizacji zadbała Beata Gawlicka-Piaśicka, prezes stowarzyszenia, która zorganizowała już drugi taki wyjazd nad nasze morze w tak trudnym czasie pandemii. Spokój i bezpieczeństwo przejazdu zapewnił odpowiedzialny pan kierownik Stanisław. Dzię-

kujemy również p. Burmistrzowi Miasta i Gminy Bodzentyn Dariuszowi Skibie oraz p. Dyrektorowi Miejsko-Gminnego Centrum Kultury Marcinowi Sikorskiemu za zapewnienie gra-

tisowego autokaru do Darłówka. Chociaż uczestnicy pobytu sami pokryli koszty zakwaterowania, wyżywienia oraz wszystkich atrakcji to nie zniechęciło nikogo do planowania wyjazdu w kolej-

nym sezonie. Pobyt pozostał niezwykle miłe wspomnienie i utwierdził w przekonaniu że warto zwiedzać Polskę oraz świat.

Uczestnicy wyjazdu do Darłówka 2021

Wspomnienie o oddziale Armii Krajowej w Bodzentynie „Chłopcy z lasu”

*„Wiesz Maryjo, jak są sercu bliskie
Najpiękniejsze ze wszystkich Góry Świętokrzyskie
Dziś tu Ciebie prosimy serc naszych głosami
Matko Gór Świętokrzyskich
Módl się za nami...”*
(napis na pomniku w Wojciechowie)

W bieżącym roku mija 78. rocznica rozpoczęcia działalności bojowej przeciwko Niemcom przez oddział AK „Chłopcy z lasu”. Przedstawione informacje w skróty sposobie przypominają jego działalność w okolicach Bodzentyna.

Po klęsce wrześniowej 1939 r. zaczęły organizować się pierwsze grupy oporu przeciwko Niemcom. Konspiracja bodzentyńska rozwijała się w strukturach Okręgu Radomsko-Kieleckiego Związku Walki Zbrojnej – Armii Krajowej krypt. „Jodła”, któremu podporządkowane były obwody. W skład Obwodu Kieleckiego wchodziło 5 podobwodów, w tym Podobwód Bodzentyn z pięcioma placówkami. Placówka ZWZ – AK krypt. „Zamek” obejmowała gminę Bodzentyn.

W początkowym okresie od grudnia 1939 r. tworzone podstawy organizacji, zajmowano pozyskiwaniem ludzi, zdobywaniem uzbrojenia, szkoleniem strzeleckim, ostrzegano przed rekwizycjami niemieckimi. Wskutek narastającego terroru niemieckiego na początku marca 1943 r. zdecydowano o przekształceniu bodzentyńskiego oddziału w grupę partyzancko-bojową pod nazwą „Chłopcy z lasu”, walczącą otwarcie z wrogiem. Pierwszy obóz założono w Górach Świętokrzyskich pod Łysicą w pobliżu Świętej Katarzyny. Trzy miesiące później przeniesiono się w Lasy Siekierzyńskie na Wykus.

Funkcję dowódcy oddziału pełnił ppor. Euzebiusz Domoradzki „Grot”, jego zastępcą

był ppor. Jerzy Cybulski „Michał”; ppor. Marian Świdorski „Dzik” był oficerem szkoleniowym, strzelec Jerzy Woźniak „Radwan” odpowiadał za wywiad. W skład oddziału wchodził także: pchor. Zenon Kazubiński „Filip”, Lucjan Krogulec „Lutek”, Stefan Pastuszyński „Albin”, Stefan Piwowarczyk „Marcel”, Antoni Lesisz „Edek”, Stefan Krogulec „Mietek”, Józef Szlufik „Stryjek”, Władysław Pepas „Tomek”, Marian Kwiatkowski „Wawrzek”, Andrzej Chlewicki „Miksa”, Stanisław Fudala „Boguś”, ppor. Czesław Stankiewicz „Lawina”, pchor. Zenon Kazubiński „Filip”, Czesław Domański „Pik”, Stanisław Domański „Dąb” i wielu innych. W szczytowej fazie rozwoju oddział liczył około 50 ludzi.

Pierwszą operację bojową przeprowadzono 19 marca 1943 r. napadając na transport do kopalni w Rudkach, który odbywał się kolejką wąskotorową. Ataku dokonano między stacją Bodzentyn a Łysicą. Zdobyto karabiny, amunicję, granaty, kilkadziesiąt tysięcy złotych oraz zaopatrzenie żywnościowe. W akcji uczestniczyło 17 partyzantów pod dowództwem „Grot”. Odbiła się ona szerokim echem w Górach Świętokrzyskich i zmotywowała do dalszych działań.

Kolejna akcja miała miejsce 10 kwietnia w Świętej Katarzynie przy tzw. Kapliczce Żeromskiego. Dowodził nią Marian Świdorski „Dzik”. Tego dnia z Bodzentyna do Bielin mieli wracać żandarmi niemieccy. Zabito jednego żandarma i dwóch policjantów granatowych, zdobyto kilka karabinów i amunicję. 24 kwietnia z Nadleśnictwa w Siekiernie, za cichą zgodą nadleśniczego, oddział zajął około 40 dubeltówek, które miały być przekazane Niem-

Euzebiusz Domoradzki

Fot. Urszula Oettingen

com. Uroczyste obchodzone w Świętej Katarzynie Święto 3 Maja. Zorganizowano zbiórkę w centrum miejscowości, odśpiewano hymn narodowy pod biało-czerwoną flagą. Przemówił dowódca oddziału „Grot” zachęcając do walki.

Działalność oddziału wzbudziła reakcję władz niemieckich. 4 maja 1943 r. gestapowcy i żandarmi pojawili się w Bodzentynie. W ekspedycji uczestniczył Franz Wittek szef konfidentów kieleckiego Gestapo. Aresztowano kilka osób, cztery rozstrzelano. Trzy dni później Niemcy ponownie dokonali aresztowań w Bodzentynie. Osoby te miały być przewiezione do Nowej Słupi. Powiadomiony o posunięciach Niemców „Grot” zorganizował zasadzkę pod wsią Wojciechów. Doszło do walki. Zabito 8 Niemców, 6 zostało rannych, zginęło także dwóch partyzantów. Następną akcją było zajęcie Wąchocka 2 czerwca. Podpalono tartak i zniszczono urządzenia stacji kolejowej.

W wyniku wizyty por. Eugeniusza Kaszyńskiego „Nurta” i ppor.

Waldemara Szwieca „Robota” oraz podjętych rozmów po kilku dniach namysłu oddział „Grot” 11 czerwca podporządkował się por. Janowi Piwnikowi „Ponuremu” i wszedł w skład jego zgrupowania. W tym czasie „Ponury” przybył na Wykus i tu założył główną bazę. Żołnierze „Grot” uczestniczyli w akcjach organizowanych przez „Ponurego”. Na Wykusie 11 lipca 1943 r. złożyli uroczystą przysięgę.

Euzebiusz Domoradzki „Grot” dowodził oddziałem „Chłopcy z lasu” do 10 sierpnia 1943 r. Jego działania przeciwko Niemcom były zauważane przez miejscową ludność, jednak cechy charakteru powodowały, że był również osobą pragnącą samodzielnie decydować. Taka postawa w warunkach okupacji i wojskowej służby w konspiracji nie mogła być tolerowana przez wyższe dowództwo. Niesubordynacja doprowadziła go do tragicznego końca. Został skazany przez podziemny sąd na karę śmierci i rozstrzelany w początkach 1944 r.

Urszula Oettingen
Witold Comber

Gdzie stoi i na co się patrzy św. Florian? (c.d.)

Odwiedzająca Bodzentyn kilkakrotnie Barbara Wachowicz też się dobrze przyglądała figurze św. Floriana i nawet w swej książce o ziemi Żeromskiego pt. „Ciebie jedną Kocham” na stronie 100 uważała za słuszne zacytować jeden z napisów:

Fundatorowi wszyscy i zaci Mieszczanie mianowicie następni Członki Magistratu Zachęcajcie uwielbiać Stwórcę Floryanie By nas ogniem niekała do Skończenia Świata.

To jest jeden napis, umieszczony na zachodniej fasadzie figury. A na północnej, frontowej czytamy:

Po ogniowych pożarach bieżącego Roku Prosimy Floryanie Święty Twę Przyczyny, spraw u Boga, by nadal to miasto nie doznało podobnej ruiny.

Na przeciwnej, południowej stronie jeszcze inny napis:

Prokurator Tey Fundacyi Mateusz Sadylski prosi o Trzy Zdrowaś Marya na Fundatorów. – Odnowiona 1907.

Od wschodniej strony górna część brzmi:

Yest y poświęcenie Świętego Floryana Dnia 4 maja.

Kolos wystawiony Dnia 17 października Roku 1807.

Dolną część napisu na tej stronie figury zacytuje później, jako że dotyczy ona zupełnie niedawnych, już powojennych zaszłości.

A więc postawiona została figura św. Floriana jeszcze wówczas, gdy na samym środku rynku stał gotycki ratusz, wybudowany i подарowany mieszczanom w 1670 r. przez biskupa krakowskiego Andrzeja Trzebickiego, a rozebrany na skutek starości w 1827 r. za burmistrzów Macieja Meduskiego i Józefa Milicera. Postawiona ona została po prawej stronie wejścia do ratusza i tak jak on zwrócona na północ.

Któż to ów „Prokurator tey Fundacyi Mateusz Sadylski”?

Pytałem o to licznych, nawet najstarszych bodzentynian

Wygląd figury w roku 2010.

Napis z południowej strony figury.

i żaden nie mógł mi odpowiedzieć. Szukałem przeto takiego nazwiska we wtóropisach ksiąg metrykalnych parafii Bodzentyn, które poczynając od 1811r znajdują się w Komplecie w Archiwum Państwowym w Kielcach – nie znalazłem. Nie znalazłem go też w innych znajdujących się tam archiwaliach. Na ślad

tego nazwiska natrafiłem dopiero badając stare archiwum parafialne w Bodzentynie, mianowicie pozostałe w nim jeszcze raptularze czyli skorowidze do ksiąg metrykalnych za lata 1777-1810.

Oto w dn. 6 VI 1795 r. Mateusz Sadylski/w innych zapisach nazwisko to brzmi: Sadelski,

Sadzelski, Sadrylski/wspólnie z panną Agnieszką, córką „adwokata” czyli wójta miasta „Bodzentina” Antoniego Molentowskiego, był chrzestnym ojcem u „szlachetnego” Tomasza i Katarzyny Kabalaneki małżonków Matyskiewiczów czyli u dziadków późniejszego rodaka Bodzentyna Józefa Szermentowskiego /Arch. par. 63/

Od tego czasu Mateusz Sadylski był stałym gościem na kartach ksiąg metrykalnych. Zadałem sobie trud i obliczyłem, że w okresie swego pobytu w Bodzentynie od 1795 do 1810 r. był on 17 razy chrzestnym ojcem i 16 razy świadkiem ślubów co znamienitszych mieszczan. Sekundowała mu dzielnie żona Aniela, pełniąc co najmniej 15 razy funkcję chrzestnej matki. A do tego trzykrotnie urządzali oni chrzciny swych własnych dzieci, a jeden raz – chowali jedno z nich.

Michał Rachtan
prezes Towarzystwa
Przyjaciół Bodzentyna

Absolwent Gimnazjum w Bodzentynie – Adrian Staszewski w siatkarskiej Lidze Mistrzów

Głos z gminy Bodzentyn: Na początku chciałabym pogratulować Panu wicemistrzostwa PlusLigi oraz zwycięstwa w Lidze Mistrzów. Nie da się ukryć, że jest to wspaniałe osiągnięcie. Bardzo chciałam przeprowadzić z Panem wywiad, ponieważ jest Pan wybitnym sportowcem pochodzącym z naszego regionu. Chcę przybliżyć Pana osobę naszym mieszkańcom, ponieważ nie każdy zdaje sobie sprawę, że pochodzi Pan z naszych rodzimych stron. Wiem, że uczęszczał Pan do Gimnazjum w Bodzentynie, proszę opowiedzieć jak Pan wspomina ten czas?

Adrian Staszewski: Jeżeli chodzi o gimnazjum w Bodzentynie zaczęło się od tego, że mieszkalem w zupełnie innej gminie niż gmina Bodzentyn, ale postanowiłem właśnie z moim kolegą wyłamać się z całej mojej grupy i pójść do gimnazjum do Bodzentyna. Na początku było dziwnie, gdyż większość uczniów, którzy zaczęli chodzić do tej pierwszej klasy znała się z podstawówki, a my byliśmy dosłownie sami, znaleźliśmy tylko siebie, nikogo innego. Początki były trudne, ale myślę, że to jak wszędzie. Nawiązaliśmy znajomości, tak naprawdę była to kwestia kilku tygodni i wszystko zaczęło wyglądać tak jak powinno. Zaczęliśmy chodzić na wspólne lekcje, normalna kolej rzeczy.

Czyli dobrze Pan wspomina czas spędzony w gimnazjum?

Tak, jak najbardziej, ogólnie jeśli chodzi o samo gimnazjum, budynek był ogromny i miał dużą halę sportową. W mojej podstawówce, do której chodziliśmy, mieliśmy tylko małą salkę gimnastyczną więc był to dla mnie ogromny przeskok, a ja od zawsze interesowałem

się sportem, tak że byłem tym bardzo pozytywnie zaskoczony.

Z tego co wiem, później kontynuował Pan swoją naukę w szkole w Skarżysku-Kamiennej. Czy szkoła ta przyczyniła się do rozwoju Pańskiej kariery sportowca?

Tak, poszedłem tam gdy ukończyłem gimnazjum. Moja decyzja była uzależniona od jednego turnieju, gdyż jeśli chodzi o moją karierę siatkarską wszystko zaczęło się w gimnazjum w Bodzentynie z Panem Zdzisławem Toporkiewiczem, który można powiedzieć, że nakłonił mnie do trenowania siatkówki. Organizował SKS-y po lekcjach, także w czasie ferii zimowych. Właśnie dzięki niemu zacząłem

się interesować siatkówką. Już nie pamiętam, która to była klasa, ale chyba trzecia gimnazjum, kiedy wygraliśmy turniej gminny przeciwko drużynie ze Wzdolu Rządowego i awansowaliśmy do dalszej fazy w Skarżysku. Nie wygraliśmy tego turnieju, ale myślę, że pokazaliśmy się z dobrej strony. Zostałem tam zauważony przez Pana Grzegorza Wierzbowicza, który był na tamten moment, wydaje mi się trenerem kadry województwa w siatkówkę oraz nauczycielem W-Fu w liceum w Skarżysku. Akurat w momencie, w którym tam poszedłem, on już tam nie pracował, ale bardzo namawiał mnie abym poszedł do tego liceum do Skarżyska i zaczął rozwijać się sportowo.

Słyszałam, że miał Pan epizod również w Klubie Łysica Bodzentyn.

Tak zgadza się. Dość długo, tak samo w szkolnej reprezentacji w piłkę nożną. Zaczynałem od tego, że zanim przyszedłem do gimnazjum, grałem też u siebie w swojej gminie w takich amatorskich rozgrywkach z moimi kolegami. Mecze były rozgrywane każdego weekendu w niedzielę, tak że zawsze interesowałem się sportem i nie umiałem beczynnie siedzieć. W weekend zawsze musiałem coś robić. Tak się to potoczyło, że w gimnazjum w Bodzentynie była i siatkówka i piłka nożna. Tak jak mówię piłka nożna z sentymentu, zawsze w nią grałem, wszyscy w nią grali. Znamy też historię piłki nożnej w Polsce, jest to sport bardziej popularny bez względu na wyniki, żadna dyscyplina nie jest mu w stanie dorównać. Ale ostatecznie oczywiście wybrałem siatkówkę. Przenosząc się do liceum w Skarżysku, gdzie chodziłem 1 rok, po tym czasie pojawiła się opcja aby stworzyć drużynę drugoligową w Kielcach.

Jeżeli chodzi o utworzenie tej drużyny to było kilku takich sympatyków, którzy bardzo na to naciskali. Był to Pan Wierzbowicz, który miał wybrać kilku zawodników z naszej drużyny ze Skarżyska, którzy mieliby ewentualnie grać w tej drużynie. Ogólnie było kilku zawodników z całego województwa. Przy współpracy z Panem Jackiem Sękiem, który był w tamtym momencie prezesem Świętokrzyskiego Związku Piłki Siatkowej, zaczęły się poszukiwania trenera, dość szybko się to potoczyło. Pamiętam też nasze spotkanie z Panem Jackiem Sękiem i Panem Wierzbowiczem. Przyjechali do mnie do rodzinnego domu i wszystko rozegrało się dość szybko. Przeniosłem się ze Skarży-

ska do Kielc, razem z innymi kolegami, których znałem z rozgrywek z kadry województwa. Rozpoczęły się treningi, pierwsze obozy. Pierwszy obóz był w Nysie, później przystąpiiliśmy do rozgrywek drugiej ligi siatkówki.

Czyli tak rozpoczęła się Pana kariera klubowa?

Tak to był właśnie taki początek, najpierw grałem w juniorach, później na drugim roku zacząłem coraz częściej bywać w składzie. Spędziłem dwa sezony w drugiej lidze, po czym awansowaliśmy do pierwszej ligi. Natomiast już w następnym sezonie udało się awansować do PlusLigi. Jeżeli chodzi o moją dalszą karierę spędziłem parę lat w Kielcach. Po kilku latach zdecydowałem zmienić środowisko i przeniósłem się do Belgii do drużyny Lindemans Aalst. Spędziłem tam 5 lat, dość duży kawał czasu. Wiadomo jak wygląda mieszkanie za granicą, tęskni się za swoim krajem, za znajomymi, za rodziną.

Czy po drodze do kariery miewał Pan momenty zaważania, np. czy zadawał Pan sobie pytanie: „czy na pewno idę w dobrym kierunku i jest to coś, co chciałbym robić zawodowo”, a jeśli tak to jak Pan sobie w takich momentach?

Zawsze pojawiają się jakieś wątpliwości przy ważnych decyzjach w życiu. Ja też nie od razu wiedziałem, że będę profesjonalnym siatkarzem, który będzie grał w PlusLidze. Byłem dość młodym zawodnikiem, a mimo wszystko akurat jeżeli chodzi o mnie, odbyło się krok po kroku, nie było takiego przeskoku z drugiej ligi do PlusLigi. Przechodziłem przez każdy poziom ligowy w kraju. Wraz z upływem czasu, moje umiejętności wzrastały, ale rosła także ilość treningów, co pozwoliło mi wskoczyć na wyższy poziom. Robię to co lubię jest to też moja praca.

Grając w klubie Effector Kielce oraz Belgijskim Klubie był Pan przez pewien czas kapitanem drużyny. Czy może Pan opowiedzieć jak wygląda rola kapitana i jakie dodatkowe zadania spoczywają na jego barkach?

Jeżeli chodzi o kapitana, to nie są tylko takie kwestie, które widzi się podczas meczu, że trzeba podpisać protokół, pójść na losowanie, żeby wybrać strony, czy zagrywkę czy przyjęcie. Myślę, że zespół, który tworzyliśmy to też jest taka swojego rodzaju rodzina, w której też są różne problemy. Uważam, że kapitan jest takim łącznikiem na linii drużyna – trener. Nie zawsze jest tak, że zawodnicy popierają w 100% to, co robi trener. Trenerowi trudno zrozumieć

dziedzinę, to potrzebuje do tego ogromnego wysiłku, ciężkiej pracy i treningu, dzięki temu jest się coraz bliżej sukcesu.

Jak wiadomo kariera sportowca jest bardzo ciężka, dlatego chciałem zapytać jak wygląda Pana codzienność? Domyślam się, że musi Pan bardzo ciężko trenować, aby zawsze być w dobrej formie.

Tak, tego nie widać na boisku. Dużo osób zachwyca się tym, że sportowcy mają fajne życie, robią to co lubią

jest po prostu przemęczony tym, co wykonuje 5 czy 10 miesięcy i potrzebuje jakiegoś resetu. Jeżeli chodzi jeszcze o taką rutynę między sezonami, to trzeba zadbać o siebie, wyleczyć drobne urazy i kontuzje. Wbrew pozorom nie jest to czas na odpoczynek, bo też wiem po sobie, że jeżeli moje ciało nie trenuje to jest jeszcze gorzej niż jakbym trenował.

Jak można zauważyć od zawsze w klubach gra Pan na pozycji przyjmującego,

czemu tak myślą. Zawodnikom trudno zrozumieć, dlaczego trener tak robi. Myślę, że jeśli chodzi o same treningi to też trzeba trzymać jakąś atmosferę, jakiś poziom. To nie jest tylko i wyłącznie rola kapitana, ale wszystkich zawodników. Jest dużo kwestii, które można by poruszyć w tym temacie ale te, które wymieniałem są według mnie najważniejsze.

Pomimo Pana młodego wieku, ma Pan już spory багаż doświadczeń sportowych. Czy ma Pan jakieś rady dla dzieci i młodzieży, które chciałyby iść w Pana ślady?

Ciężko tak w jednej pigułce streścić to wszystko. Myślę że trzeba przede wszystkim robi to co się lubi. Uważam, że do każdego sportu potrzebny jest talent, ale dużą część wypracowuje się ciężkim treningiem i determinacją, tak że jeżeli ktoś jest zdecydowany co chce robić w życiu, to czy chodzi o sport, czy też o inną

i zarabiają jeszcze przy tym pieniądze, ale to co się dzieje w kularach, tego nie widać. Myślę, że najgorszy jest okres przygotowawczy do sezonu, kiedy treningi są dwa razy dziennie, dzień wtedy jest monotony. Pobudka rano, śniadanie, pierwszy trening, powrót z treningu, obiad, krótka drzemka i z powrotem na drugi trening. Kiedy się wraca po drugim treningu nie ma się siły cokolwiek zrobić. Myślę, że jest mnóstwo wyrzeczeń, jeżeli chodzi nawet o same święta czasami zdarzało się tak, że nie mogłem ich spędzić z rodziną, bo akurat w tym okresie wypadały rozgrywki. Uważam, że jeżeli naprawdę chcę się być profesjonalistą to sama dieta i dbanie o swoje ciało jest dość pracochłonne i ciężkie, bo po jakimś czasie naprawę ma się ochotę na jakieś inne jedzenie. Wiadomo, są odstęstwa, ale czasami myślę, że jest to element psychologiczny, że człowiek

jednak czy uważa Pan, że odnalazłby się także na innych pozycjach?

Jeżeli chodzi o moją pozycję, na początku zaczynałem jako środkowy i dopiero właśnie po przejściu do Kielc zacząłem grać na przyjęciu, tak zostało właśnie do dzisiaj. Niektóre pozycje są ze sobą powiązane. Miałem okazję w meczu półfinałowym i jednym meczu finałowym w PlusLidze zagrać na libero, ponieważ kontuzji uległ Paweł Zatorski i ktoś musiał go zastąpić. Jeżeli chodzi akurat o libero, to na tej pozycji są wszystkie elementy, które występują również na mojej pozycji jako przyjmującego, u mnie dochodzi jeszcze zagrywka i atak. Na początku ciężko było się przyzwyczaić, ponieważ pewne rzeczy, grając ileś lat na danej pozycji robi się automatycznie. Zmieniając pozycję trzeba się chwilę zastanowić, gdzie się ustawić, co zrobić.

■ **Dokończenie na str. 14**

■ Dokończenie ze str. 13

Nie wyobrażam sobie natomiast grać jako rozgrywający, czy środkowy, ponieważ jest to zupełnie inna specyfika, inne zadania.

Po pięciu latach spędzonych w Belgijskim Klubie postanowił Pan wrócić do Polskiego Klubu? Czy ta decyzja była dla Pana trudna?

Jeżeli chodzi o czas to była bardzo szybka decyzja, zdawałem sobie sprawę jaki to jest klub, o jakie cele walczy, jacy grają tam zawodnicy, jeżeli chodzi o samą organizację w klubie, czy też opiekę medyczną. Myślę, że jest to bardzo ważny aspekt dla każdego zawodnika, jeżeli chodzi o wszystkie techniczne sprawy, o atmosferę w klubie, o stabilność klubu to myślę, że jest to drużyna, która jest w absolutnym topie PlusLigi w Polsce. Więc nie miałem żadnych wątpliwości. Zdecydowaliśmy tak aby wrócić z Belgii do Polski z rodziną. Uważam, że na tamtą chwilę nie wyobrażaliśmy sobie transferu do jakiegoś innego kraju, więc podjęliśmy decyzję, że albo zostajemy w Belgii jeszcze na jeden rok, lub wracamy do Polski do naszego kraju i wybraliśmy oczywiście to drugie.

Obecnie gra Pan w najlepszym klubie w Europie, a więc można powiedzieć, że znalazł się Pan na szczycie klubowej piłki siatkowej, co zamierza Pan robić aby utrzymać się na tym szczycie?

Myślę, że to samo. Nie tylko ja ale i cała drużyna będziemy robić to samo, co robiliśmy w zeszłym sezonie, ciężko trenować. Jeżeli chodzi też o nastawienie mentalne naszej drużyny, nieważne iloma punktami przegrywaliśmy, czy z kim graliśmy. Mieliśmy świadomość grając w półfinale, czy ćwierćfinale ligi mistrzów, że nasi przeciwnicy to teoretycznie drużyna poza naszym zasięgiem, ale nie przegraliśmy tej walki mentalnie. Myślę, że teraz mamy zasłużony odpoczynek, chociaż nie wszyscy, ponieważ duża większość chłopaków z mojego zespołu jest na zgrupowaniu kadry narodowej. Tak że jeżeli chodzi o nich nie mają za dużo

wolnego, ale myślę, że plan jest taki aby odpocząć chwilę i naładować baterie i zacząć od początku za parę miesięcy sezon. Plan jest taki sam: przygotować się jak najlepiej do ligi i zobaczymy co czas pokaże.

Na zakończenie chciałem zapytać jaki wpływ miała pandemia na świat siatkarski, czy np. ciężiej gra się bez kibiców?

Akurat, jeżeli chodzi o obecność kibiców mieliśmy okazję zagrać parę meczy przed własną publicznością na własnej hali. Niestety, jeżeli chodzi o samo wypełnienie hali, to było jakieś 25% lub troszeczkę więcej. Niby wydawało się mało, ale w perspektywie całego sezonu, kiedy później był całkowity zakaz publiczności na trybunach, to tęskniliśmy za tymi dwudziestoma pięcioma procentami na trybunach. Jest strasznie cicho, kibice to dodatkowy zawodnik na boisku. Tworzą też niesamowitą atmosferę. Nie da się też ukryć, że gramy dla nich. Ogromna szkoda, ponieważ bardzo nam tego brakowało w tym sezonie. Jeżeli chodzi o samą pandemię, to taki dziwny sezon, przynajmniej na początku dużo meczy zostało przesuwanych ze względu na wykrycie u zawodników wirusa. Automatycznie nakładano na nich kwarantannę. Na cały zespół. Jeżeli chodzi o nasz zespół, wszyscy chorowaliśmy w jednym czasie. Pauzowaliśmy około dwóch tygodni. Ale też powrót był dość ciężki, musieliśmy przejść serię badań, lekarz klubowy dopuścił nas do treningu. Terminy także goniły, dosłownie niecały tydzień po zakończeniu kwarantanny mieliśmy zagrać pierwszy mecz u siebie. Jeżeli chodzi o samą ligę mistrzów, cały czas przed lotem wykonywano nam testy PCR, na miejscu także, jeden wyjazd wiązał się co najmniej z trzema testami na obecność koronawirusa.

Mam nadzieję, że już w niedługim czasie wszystko się uspokoi i wróci do normy, a my, kibice, będziemy mogli być właśnie z Wami. Życzę Panu dalszych sukcesów oraz dużo zdrowia, ponieważ jest ono najważniejsze.

Dziękuję. /E.K/

SiSMS - bezpłatne SMS-y prosto z urzędu

Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn zaprasza do korzystania z BEZPŁATNEGO mobilnego systemu ostrzegania i powiadamiania.

Za pośrednictwem wiadomości SMS informujemy mieszkańców o:

- Zagrożeniach meteorologicznych i stanach ostrzegawczych
- Bezpłatnych badaniach lekarskich i programach zdrowotnych
- Utrudnieniach na terenie gminy
- Imprezach kulturalnych i sportowych
- Innych ważnych wydarzeniach z terenu gminy

Zarejestruj się przez formularz on-line lub wyślij SMS z kodem

1. Wyślij SMS o treści kodu rejestracyjnego na numer 661 000 112 (opłata pobierana jest tylko i wyłącznie za pierwszy SMS aktywacyjny zgodnie z Twoim planem taryfowym).

2. Przy pierwszej rejestracji do systemu zapoznaj się z Regulaminem i odeślij SMS o treści ZGODA.

3. Jeśli dokonasz poprawnej rejestracji otrzymasz SMS z potwierdzeniem.

4. Jeśli chcesz się wypisać z serwisu wyślij SMS z kodem wyrejestrowującym na numer 661 000 112 lub skorzystaj z formularza on-line dostępnego na www.sisms.pl w zakładce ZMIEN USTAWIENIA.

Bezpłatna rejestracja przez formularz on-line dostępna na: www.bodzentyn.pl lub www.sisms.pl.

Serwis informacyjny	kod rejestrujący	kod wyrejestrowujący
Miasto Bodzentyn	Tak.tki021	Nie.tki021
Sołectwo – Celiny	Tak.tki022	Nie.tki022
Sołectwo – Sieradowice	Tak.tki023	Nie.tki023
Sołectwo – Ściegna	Tak.tki024	Nie.tki024
Sołectwo – Święta Katarzyna	Tak.tki025	Nie.tki025
Sołectwo – Podmielowiec	Tak.tki026	Nie.tki026
Sołectwo – Siekierno	Tak.tki027	Nie.tki027
Sołectwo – Wzdół – Parcele	Tak.tki028	Nie.tki028
Sołectwo – Kamieniec	Tak.tki029	Nie.tki029
Sołectwo – Hucisko	Tak.tki0210	Nie.tki0210
Sołectwo – Wzdół – Kolonia	Tak.tki0211	Nie.tki0211
Sołectwo – Wiącka	Tak.tki0212	Nie.tki0212
Sołectwo – Wzdół Rządowy	Tak.tki0213	Nie.tki0213
Sołectwo – Orzechówka	Tak.tki0214	Nie.tki0214
Sołectwo – Dąbrowa Górna	Tak.tki0215	Nie.tki0215
Sołectwo – Dąbrowa Dolna	Tak.tki0216	Nie.tki0216
Sołectwo – Śniadka	Tak.tki0217	Nie.tki0217
Sołectwo – Psary – Stara Wieś	Tak.tki0218	Nie.tki0218
Sołectwo – Psary – Kąty	Tak.tki0219	Nie.tki0219
Sołectwo – Psary – Podlasy	Tak.tki0220	Nie.tki0220
Sołectwo – Wola Szczygiełkowa	Tak.tki0221	Nie.tki0221
Sołectwo – Leśna	Tak.tki0222	Nie.tki0222
Sołectwo – Wilków	Tak.tki0223	Nie.tki0223
Sołectwo – Podgórze	Tak.tki0224	Nie.tki0224

Nie żyje Marian Rembelski nauczyciel i działacz „Solidarności” – wspomnienie

Marian Romuald Rembelski zmarł 20 kwietnia 2021 r. Urodził się w Dąbrowie Poduchownej w 1942 r.

Uczył się w Liceum Ogólnokształcącym w Bodzentynie. Ukończył Studium Nauczycielskie w Radomiu, potem studio-wał zaocznie w Lublinie, gdzie uzyskał tytuł mgra biologii.

W latach 1962–1969 był nauczycielem Szkoły Podstawowej w Bodzentynie. Następnie w Liceum Ogólnokształcącym w Bodzentynie, gdzie przez pewien czas pełnił funkcję wicedyrektora. W 1982 r. został przeniesiony do Szkoły Podstawowej w Leśnej. W latach 1982–1985 uczęszczał na zajęcia Studium Teologicznego w Kielcach. Pracę zawodową pedagoga i nauczyciela zakończył w Liceum w 2001 r.

Działacz i założyciel struktur solidarnościowych na ziemi bodzentyńskiej, współpracował z czołowymi przedstawicielami opozycji antykomunistycznej w regionie świętokrzyskim, uczestnicząc w spotkaniach i aktach oporu. Był Przewodniczącym Gminnego Komitetu NSZZ „Solidarność” w Bodzentynie. W październiku 1981 r. zainicjował zawieszenie krzyży w salach szkolnych oraz był organizatorem godzinnej strajku w Liceum Ogólnokształcącym w Bodzentynie. Krzyże rozwieszono również w Zbiorczej Szkole Gminnej.

Po wprowadzeniu stanu wojennego został podczas prowadzenia lekcji skuty i wyprowadzony z zajęć, co wywołało powszechne oburzenie części mieszkańców, nauczycieli i młodzieży. Po zwolnieniu przeniesiony dyscyplinarnie do pracy w Szkole Podstawowej w Leśnej. W styczniu 1982 r. był jednym z inicjatorów mszy za internowanych i poległych, przy

Fot. Urszula Oettingen

zaangażowaniu części młodzieży z Liceum.

W okresie stanu wojennego oskarżony o naruszenie dekretu o stanie wojennym m.in. za manifestacyjne noszenie odznaki „Solidarność”, za co został ukarany grzywną. Członek Gminnego Zespołu Synodalnego w Bodzentynie, działającego w ramach powołanego w styczniu 1984 r. przez biskupa kieleckiego Stanisława Szymeckiego III Synodu Diecezji Kieleckiej. Podczas spotkań, w których uczestniczyli głównie nauczyciele Liceum Ogólnokształcącego i Zbiorczej Szkoły Gminnej w Bodzentynie, w punkcie katechetycznym przy kościele, odgrywał dominującą rolę w ocenie sytuacji w kraju. W tym czasie szczególnie śledzono jego kontakty z duchowieństwem katolickim i młodzieżą zwłaszcza przed wyborami do rad narodowych w 1984 r. W czerwcu 1984 r. brał udział

w spotkaniu członków „Solidarności” na Wykusie.

Od 2002 r. pełnił funkcję Przewodniczącego Świętokrzyskiego Komitetu Budowy Pomnika Ojca Świętego Jana Pawła II w Bodzentynie. Komitet w 2003 r. zwrócił się do Rady Miejskiej o nadanie Janowi Pawłowi II honorowego obywatelstwa Bodzentyna co spełniło się w tymże roku. W 2010 r. rzeźbę polskiego Papieża umieszczono przy kościele pw. Świętego Ducha.

Marian Rembelski uczestniczył we wszystkich pielgrzymkach Jana Pawła II do Polski. Od 2005 roku prowadził księgę ze wspomnieniami o Papieżu, pokazującą jego związki z regionem świętokrzyskim. Był współorganizatorem Olimpiady wiedzy o Janie Pawle II dla uczniów szkół z terenu Miasta i Gminy Bodzentyn.

Był głównym inicjatorem starań o ustanowienie Świętego

Jana Pawła II Patronem Miasta i Gminy Bodzentyn. W dniu 5 maja 2011 r. uczestniczył we mszy beatyfikacyjnej Jana Pawła II na placu Św. Piotra w Rzymie. Spośród wielu modlitewnych intencji wybijała się ta najważniejsza – Jan Paweł II Patronem Miasta i Gminy Bodzentyn. Wykonał odpowiedni plakat i trzymał w czasie uroczystości beatyfikacyjnych.

Po powrocie do Polski o swojej idei poinformował mieszkańców, czynił starania u władz kościelnych i samorządowych. Rada Miejska Bodzentyna w październiku 2014 r. podjęła odpowiednią uchwałę. Prośba została złożona na ręce biskupa kieleckiego, przekazana do Konferencji Episkopatu Polski, a następnie wysłana do Watykanu. Ostatecznie Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów na mocy dekretu z 11 października 2016 r. ustanowiła Świętego Jana Pawła II Patronem Miasta i Gminy Bodzentyn.

Uroczystości z tej okazji odbyły się w niedzielę 11 grudnia 2016 r. w Bodzentynie. W ten sposób spełniło się marzenie Pana Mariana Rembelskiego, który uczestniczył z nami w tym wielkim święcie dla miasta i ziemi świętokrzyskiej.

Pan Marian Rembelski był katolikiem, głęboko wierzącym, dobrym człowiekiem, ważną postacią opozycji antykomunistycznej i życia społecznego. Zachowajmy Go w naszej pamięci.

Pogrzeb świętej pamięci Mariana Rembelskiego odbył się w piątek, 23 kwietnia o godzinie 14.00 w kościele pw. Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Bodzentynie.

**Urszula Oettingen
Witold Comber**

W tekście wykorzystano dokumenty ze zbiorów Instytutu Pamięci Narodowej.

Wsparcie dla niepełnosprawnych

13 maja 2021 r. Dariusz Skiba Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn podpisał umowy z Zbigniewem Koniuszem Wojewodą Świętokrzyskim na finansowanie programów wsparcia niepełnosprawnych.

Umowy dotyczyły realizacji dwóch programów: „Asystent osoby niepełnosprawnej” - edycja 2021 oraz „Opieka wytchnieniowa” - edycja 2021. Na realizację pierwszego z nich Gmina Bodzentyn ma otrzymać 58 344 zł. Celem programu jest wprowadzenie i rozpowszechnienie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób niepełnosprawnych tj. dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie

z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne do wyżej wymienionego. Dzięki pomocy asystenta osoby niepełnosprawne mogą podejmować aktywność społeczną. Asystent ma za zadanie pomagać osobie niepełnosprawnej w wykonywaniu codziennych

czynności tj. pójście do sklepu, urzędu, rodziny. Drugi zaś program tj. „Opieka wytchnieniowa”, ma na celu odciążać członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa w opiece nad osobą niepełnosprawną, skierowany jest do członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami, o których mowa powyżej oraz osób o znacznym stopniu niepełnosprawności niekorzystających z innych form usług, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej. Na jego realizację gmina otrzyma 48 960 zł.

Fundusze te są przyznane w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych.

E. Kita
B. Dulęba

Stypendia dla dzieci byłych pracowników PGR 2021/2022

Celem Programu jest ułatwienie młodym ludziom podjęcia studiów, poprzez ufundowanie stypendiów na I rok studiów i wsparcie studiów i wsparcie edukacji akademickiej. O stypendia nie mogą się ubiegać studenci podejmujący studia na kierunkach dla służb mundurowych.

Do ubiegania się o stypendium uprawnieni są maturzyści, absolwenci liceów i techników, którzy ukończyli szkołę w 2021 roku i którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- są obywatelami polskimi lub posiadają Kartę Polaka,
- są dziećmi byłych pracowników państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, którzy byli zatrudnieni w tych gospodarstwach na podstawie umowy o pracę w okresie, co najmniej 2 lat,
- mieszkają na terenach wiejskich lub w miastach do 20 tys. mieszkańców, potwierdzone zameldowaniem. Okres zameldowania nie może być krótszy niż 2 lata od daty ogłoszenia Programu na stronie www.stypendia-pomostowe.pl
- pochodzą z rodzin, w których dochód w przeliczeniu na osobę lub dochód osoby uczącej się nie jest wyższy

niż 1 960 zł brutto wyliczony z czerwca 2021 r., Jeśli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, do dochodu nie wlicza się świadczeń otrzymywanych w związku z tą niepełnosprawnością,

e) osiągnęli na egzaminie maturalnym liczbę punktów nie niższą niż 100. Algorytm obliczenia liczby punktów zamieszczony jest w załączniku do Regulaminu.

Regulamin przyznawania i przekazywania stypendiów pomostowych dla studentów w roku akademickim 2021/2022 Segment IA dostępny jest na stronie internetowej Fundacji Edukacji Przedsiębiorczości.

Kandydat do stypendium spełniający warunki określone w § 3, po przyjęciu na studia, wypełnia wniosek on-line na stronie www.stypendia-pomostowe.pl. Aplikacja internetowa będzie aktywna w terminie od 1 lipca do 16 sierpnia 2021 r. do godziny 16.00. Wydrukowany z systemu wniosek wraz z wszystkimi wymaganymi załącznikami powinien zostać złożony w Oddziale Terenowym KOWR (najbliższym względem miejsca zamieszkania), w nieprzekraczalnym terminie do 23 sierpnia 2021 r.

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Oddział Terenowy w Kielcach, 41 343 31 90, www.kowr.gov.pl

Polak, Węgier, dwa bratanki

Zapaśnicy ULKS GULIWER nie zwalniają tempa w przygotowaniu do jesiennych zawodów.

W dniach 18-25.07.2021 zawodnicy uczestniczyli w zgrupowaniu węgiersko-polsko-rumuńskim nad Bałatonem na Węgrzech. Naszą ekipę wspomagali zawodnicy klubów: Fe-

niks Pasta Stargard i Centrum Staszów.

Zapaśnicy oprócz owocnych treningów będą też wspominać uroki pięknego Bałatonu, który ugościł nas wspaniałą pogodą i atrakcjami. Doświadczenie które nabyli nasi zapaśnicy podczas treningowych sparingów z pewnością zaowocuje sukcesami w zbliżającym się sezonie startowym.

Przedsiębiorco! To miejsce czeka na Twoją reklamę!

Dodatkowe informacje, zamawianie reklam, regulamin:
tel. 41 3115519 lub e-mail: redakcja@bodzentyn.pl

CENNIK

1/8 - 100 zł brutto

4/8 - 400 zł brutto

2/8 - 200 zł brutto

6/8 - 600 zł brutto

8/8 - 800 zł brutto
